

وزارت بهداشت، درمان و آموزش

معاونت بهداشت

مرکز سلامت محیط و کار

سامانه جامع مدیریت بازرگانی

مرکز سلامت محیط و کار

راهنمای ثبت سنجش های بهداشت حرفه ای در

سامانه جامع بازرگانی

نگارش ۲

شناسنامه راهنمای

نام فایل	راهنمای سنجش های بهداشت حرفه ای
نگارش	۱
تاریخ صدور	۱۳۹۷/۲/۱
شرح فایل	راهنمای ثبت سنجش های بهداشت حرفه ای
نویسنده/متترجم	جمعی از همکاران بهداشت حرفه ای مرکز سلامت محیط و کار

تاریخچه بازنگری

نویسنده / ویراستار	تاریخ	شرح تغییرات	نسخه	نام فایل
زهره روشنی	۱۳۹۶/۲/۱	تغییر کلی متن و تصاویر راهنمای ارگونومی	۱/۱	راهنمای سنجش های بهداشت حرفه ای
حمید اقتصادی	۱۳۹۶/۱۰/۱	ویرایش راهنمای سنجش های فیزیکی	۱/۲	راهنمای سنجش های بهداشت حرفه ای
حسین طلعتی	۱۳۹۶/۱۰/۱	ویرایش راهنمای سنجش های شیمیایی	۱/۳	راهنمای سنجش های بهداشت حرفه ای
فاطمه صادقی	۱۳۹۷/۲/۱۵	بررسی کل راهنما	۱/۵	راهنمای سنجش های بهداشت حرفه ای
مریم رامین	۱۳۹۷/۵/۶	بررسی و ویرایش کل راهنما	۱/۵	راهنمای سنجش های بهداشت حرفه ای
مهندش باهوش	۱۳۹۷/۵/۸	ویرایش نهایی کل راهنما	۲	راهنمای سنجش های بهداشت حرفه ای

فهرست مطالب

۷	ثبت سنجش عوامل فیزیکی محیط کار
۱۰	بخش اول: ثبت سنجش صدا
۱۱	تکمیل اطلاعات عمومی سنجش
۱۱	شبکه توزین فرکانس
۱۱	سرعت پاسخ دستگاه
۱۱	انواع صوت از نظر زمان تداوم
۱۲	اصوات پیوسته
۱۲	اصوات ضربه‌ای و کوبه‌ای
۱۲	ثبت سنجش صدا
۱۳	ثبت اطلاعات واحد
۱۴	تست مکالمه
۱۴	اندازه‌گیری و ارزیابی محیطی
۱۵	اندازه‌گیری موضعی بمنظور ارزیابی مواجهه کارگر
۱۵	اندازه‌گیری مواجهه کارگر با صدای کوبه‌ای و ضربه‌ای
۱۶	ثبت ایستگاه
۱۶	(الف) ارزیابی محیطی صدا
۱۷	(ب) ارزیابی مواجهه فردی شاغلین
۱۹	نظریه نهایی کارشناس درخصوص وضعیت صدای کارگاه
۲۰	بخش دوم: ثبت سنجش استرس حرارتی
۲۱	تکمیل اطلاعات عمومی سنجش
۲۳	راههای عمدۀ دریافت گرما در محیط کار
۲۳	نوع محیط کار شاغل
۲۳	درجۀ تطابق افراد شاغل با محیط
۲۴	مدت زمان انجام کار
۲۴	درجۀ بارکاری شاغل
۲۵	شاخص دمای تر گویسان استاندارد و در حد مواجهه
۲۷	ویرایش نقاط اندازه‌گیری

۲۸	ذخیره نقاط اندازه گیری
۲۸	اظهار نظر نهایی کارشناس
۲۹	بخش سوم: ثبت سنجش روشنایی
۳۰	تمکیل اطلاعات عمومی سنجش
۳۰	ثبت سنجش روشنایی
۳۱	سنجش روشنایی عمومی
۳۲	ویرایش اطلاعات سنجش
۳۳	سنجش روشنایی موضعی
۳۴	اظهار نظر نهایی کارشناس:
۳۵	الگوهای شش گانه IESNA
۳۷	ثبت ارزیابی ارگونومی
۳۸	ارزیابی ارگونومی
۳۸	بخش اول: ثبت ارزیابی ارگونومی
۳۸	انتخاب واحد کارگاهی مورد نظر
۳۹	ورود به بخش ارزیابی ارگونومی
۴۰	تنظیم تاریخ ارزیابی ارگونومی
۴۰	تاریخ ارزیابی به صورت زیر تنظیم میشود:
۴۰	ثبت اطلاعات مربوط به ریسک فاکتور
۴۲	ثبت تعداد شاغلین در مواجهه با ریسک فاکتور (با نظر کارشناسی) (۹)
۴۵	ویرایش روش های ارزیابی
۴۶	ویرایش ریسک فاکتور
۴۹	بخش دوم: کارتابل ارزیابی و اصلاحات ارگونومی
۴۹	الف- مشاهده ارزیابیهای ثبت شده در قسمت ارزیابی ارگونومی
۵۱	ب - حذف ارزیابی ارگونومی ثبت شده
۵۲	ج- ثبت اصلاحات ارگونومی
۵۳	ثبت اطلاعات مربوط به اقدامات اصلاحی ارگونومی
۵۵	ویرایش اقدام اصلاحی ثبت شده
۵۵	ذخیره نهایی اطلاعات مربوط به اصلاحات ارگونومی
۵۸	ثبت سنجش عوامل شیمیایی محیط کار
۵۹	بخش اول: سنجش شیمیایی منفرد

۵۹

انتخاب واحد مورد نظر

۶۰

ثبت سنجش

۶۱

تمکیل اطلاعات عمومی سنجش

۶۳

افزودن اطلاعات جدید

۶۶

بخش دوم: سنجش شیمیابی مخلوط

۶۶

انتخاب واحد مورد نظر

۶۷

ثبت سنجش

۶۷

تمکیل اطلاعات عمومی سنجش

۶۸

افزودن ماده شیمیابی جدید

فهرست تصاویر

۱۰	شکل ۱- جست و جوی واحد مورد نظر جهت ثبت سنجش صدا
۱۰	شکل ۲- انتخاب دکمه سنجش صدا
۱۰	شکل ۳- ورود به فرم ثبت سنجش صدا (به وسیله راست کلیک)
۱۱	شکل ۴- تکمیل اطلاعات عمومی سنجش
۱۲	شکل ۵- ورود اطلاعات عمومی سنجش (بخش دوم)
۱۲	شکل ۶- ثبت سنجش صدا
۱۳	شکل ۷- نمای کلی صفحه ثبت اطلاعات سنجش صدا
۱۴	شکل ۸- تست صدا
۱۶	شکل ۹- اندازه گیری محیطی صدا
۱۶	شکل ۱۰- ثبت ایستگاه
۱۷	شکل ۱۱- ارزیابی مواجه فردی شاغلین
۱۸	شکل ۱۲- تکمیل اطلاعات مربوط به مواجه فردی
۱۹	شکل ۱۳- ثبت نظریه نهایی کارشناس
۲۰	شکل ۱۴- جست و جوی واحد ها
۲۰	شکل ۱۵- انتخاب دکمه سنجش استرس حرارتی
۲۰	شکل ۱۶- ورود به فرم سنجش استرس حرارتی (به وسیله راست کلیک)
۲۱	شکل ۱۷- تکمیل اطلاعات عمومی سنجش
۲۱	شکل ۱۸- ثبت سنجش حرارتی برای واحد / زیر واحد
۲۲	شکل ۱۹- افزودن نقاط اندازه گیری
۲۲	شکل ۲۰- تکمیل اطلاعات مربوط به نقاط اندازه گیری
۲۳	شکل ۲۱- راه های عمدۀ دریافت گرما در محیط کار
۲۳	شکل ۲۲- نوع محیط کار شاغل
۲۳	شکل ۲۳- درجه تطبیق افراد شاغل با محیط
۲۴	شکل ۲۴- مدت زمان انجام کار
۲۵	شکل ۲۵- درجه بار کاری شاغل
۲۶	شکل ۲۶- ذخیره اطلاعات نقاط اندازه گیری
۲۷	شکل ۲۷- ورود روش کنترلی
۲۷	شکل ۲۸- ویرایش نقاط اندازه گیری
۲۸	شکل ۲۹- ذخیره نقاط اندازه گیری
۲۸	شکل ۳۰- نظریه نهایی کارشناسی
۲۹	شکل ۳۱- ورود به کارتابل واحد ها (ثبت سنجش روشنایی)
۲۹	شکل ۳۲- انتخاب دکمه سنجش روشنایی
۲۹	شکل ۳۳- ورود به فرم ثبت سنجش روشنایی (از طریق راست کلیک)
۳۰	شکل ۳۴- تکمیل اطلاعات عمومی سنجش
۳۰	شکل ۳۵- فرم ثبت اطلاعات سنجش روشنایی
۳۱	شکل ۳۶- ثبت اطلاعات واحد
۳۱	شکل ۳۷- افزودن ایستگاه
۳۲	شکل ۳۸- ثبت اطلاعات مربوط به روشنایی عمومی
۳۲	شکل ۳۹- ویرایش اطلاعات سنجش

۳۳	شکل ۴۰- فرم ثبت اطلاعات سنجش روشنایی موضعی
۳۳	شکل ۴۱- ثبت اصلاحات شاغلین
۳۴	شکل ۴۲- اظهار نظر کارشناسی
۳۴	شکل ۴۳- ثبت اقدامات اصلاحی کارگاه
۳۸	شکل ۴۴- سنجش ارگونومی (جستجو و انتخاب واحد مورد نظر)
۳۹	شکل ۴۵- ورود به بخش ارزیابی ارگونومی (با کلیک بر روی زبانه)
۳۹	شکل ۴۶- ورود به بخش ارزیابی ارگونومی (به وسیله راست کلیک)
۴۰	شکل ۴۷- ورود به بخش ارزیابی ارگونومی (بخش دوم)
۴۰	شکل ۴۸- انتخاب تاریخ ارزیابی
۴۰	شکل ۴۹- دکمه ثبت ارزیابی
۴۱	شکل ۵۰- کلیک بر روی افزودن ریسک فاکتور
۴۱	شکل ۵۱- انتخاب ریسک فکتور
۴۲	شکل ۵۲- وارد کردن تعداد شاغلین در مواجهه (با نظر کارشناسی)
۴۲	شکل ۵۳- افزودن روش ارزیابی
۴۳	شکل ۵۴- انتخاب روش ارزیابی مرتبط با ریسک فکتور
۴۳	شکل ۵۵- ورود اطلاعات سطوح خطر روش ارزیابی و ذخیره آن
۴۳	شکل ۵۶- اطمینان از صحت اطلاعات
۴۴	شکل ۵۷- ورود اطلاعات تكمیلی و ذخیره اطلاعات
۴۵	شکل ۵۸- ویرایش روش ارزیابی
۴۵	شکل ۵۹- تأیید اطلاعات ثبت شده
۴۶	شکل ۶۰- ویرایش ریسک فاکتورها
۴۶	شکل ۶۱- ذخیره اطلاعات ثبت شده
۴۷	شکل ۶۲- تأیید صحت اطلاعات ثبت شده
۴۷	شکل ۶۳- تأیید ثبت موفقیت آمیز اطلاعات
۴۹	شکل ۶۴- ورود به کارتابل ارزیابی و اصلاحات ارگونومی
۵۰	شکل ۶۵- جستجوی ارزیابی انجام شده
۵۰	شکل ۶۶- مشاهده ارزیابی های انجام شده
۵۱	شکل ۶۷- حذف سنجش های انجام شده
۵۱	شکل ۶۸- تایید حذف سنجش مورد نظر
۵۲	شکل ۶۹- انتخاب واحد ارزیابی شده و ورود به قسمت ثبت اصلاحات ارگونومی
۵۲	شکل ۷۰- انتخاب ارزیابی انجام شده و ورود به قسمت ثبت اصلاحات ارگونومی (بخش دوم)
۵۳	شکل ۷۱- دکمه ثبت اصلاحات
۵۳	شکل ۷۲- ثبت اطلاعات مربوط به اقدامات اصلاحی ارگونومی
۵۳	شکل ۷۳- تأیید صحت اطلاعات ثبت شده
۵۴	شکل ۷۴- ذخیره اصلاحات ثبت شده
۵۴	شکل ۷۵- تأیید صحت اطلاعات ثبت شده
۵۵	شکل ۷۶- ویرایش اصلاحات ثبت شده
۵۵	شکل ۷۷- ذخیره نهایی اصلاحات ارگونومی ثبت شده بر روی واحد و زیر واحد ها
۵۶	شکل ۷۸- تایید صحت اطلاعات
۵۹	شکل ۷۹- ورود به کارتابل واحد ها انتخاب واحد مورد نظر
۵۹	شکل ۸۰- انتخاب دکمه مربوطه
۶۰	شکل ۸۱- ورود به فرم سنجش شیمیابی منفرد (به وسیله راست کلیک)
۶۰	شکل ۸۲- ثبت سنجش

۶۱	شکل ۸۳- فرم ورود اطلاعات سنجش
۶۲	شکل ۸۴- انتخاب نوع ماده شیمیایی
۶۳	شکل ۸۵- افزودن اطلاعات جدید
۶۳	شکل ۸۶- ورود اطلاعات نمونه برداری
۶۴	شکل ۸۷- فرم افزودن اطلاعات در OEL-C یا OEL-STEL
۶۶	شکل ۸۸- دکمه ثبت سنجش شیمیایی مخلوط
۶۶	شکل ۸۹- ورود به فرم ثبت سنجش شیمیایی مخلوط (به وسیله راست کلیک)
۶۷	شکل ۹۰- ثبت سنجش شیمیایی مخلوط بر روی واحد
۶۷	شکل ۹۱- ورود اطلاعات سنجش
۶۸	شکل ۹۲- افزودن ماده شیمیایی جدید
۶۸	شکل ۹۳- افزودن اقدامات کنترلی

ثبت سنجش عوامل فیزیکی محیط کار

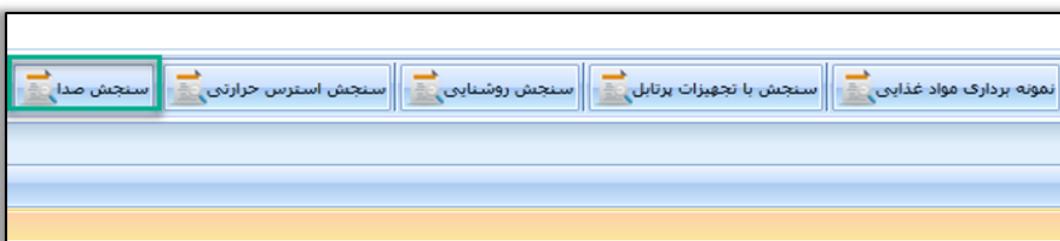
در سامانه جامع بازرسی

بخش اول: ثبت سنجش صدا

پس از ورود به سامانه جامع بازاری، جهت ثبت سنجش صدا واحد مورد نظر خود را با استفاده از فیلتر های موجود در کارتابل واحد ها جست و جو کرده و دکمه "سنجش صدا" را انتخاب نمائید.

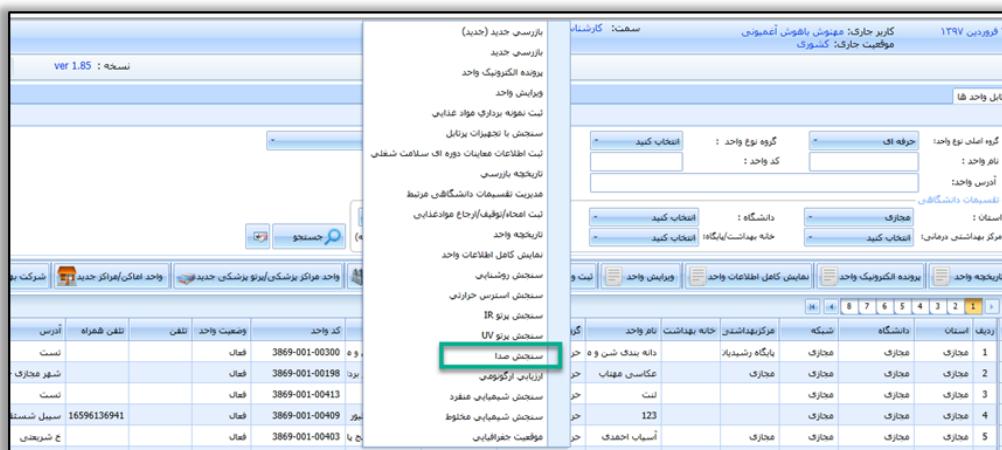

شکل ۱- جست و جوی واحد مورد نظر جهت ثبت سنجش صدا

شکل ۲- انتخاب دکمه سنجش صدا

همچنین جهت ثبت سنجش صدا میتوانید بر روی واحد مورد نظر راست کلیک کرده و دکمه "سنجش صدا" را انتخاب کنید.

شکل ۳- ورود به فرم ثبت سنجش صدا (به وسیله راست کلیک)

تمکیل اطلاعات عمومی سنجش

ابتدا نام مرکز بهداشتی درمانی شهری یا روستایی و یا آزمایشگاه یا هر مرجع صاحب صلاحیت (شرکتهای خصوصی ارائه دهنده خدمات بهداشت حرفه ای) که اندازه گیری را انجام داده است ذکر می گردد. نام و مدل دستگاه ترازسنج صوت و تاریخ صداسنجی در ادامه ثبت می شود. قبل از هر بار اندازه گیری برای اطمینان از صحت کار دستگاه بایستی آن را با کالیبراتور کالیبره نمود.

شکل ۴- تمکیل اطلاعات عمومی سنجش

شبکه توزین فرکانس

شبکه توزین فرکانس مورد استفاده در دستگاه ترازسنج با توجه به هدف اندازه گیری و دستورالعملهای ارائه شده ثبت می گردد، با توجه به اینکه دستگاه ترازسنج صوت می تواند برای منظورهای مختلفی بکار رود، لذا می توان مقادیر تراز فشار صوت را بر اساس شبکه های مختلف توزین فرکانس که در برخی دستگاهها پیش بینی شده است، انتخاب نمود. برای اندازه گیری بمنظور تعیین حدود مواجهه کارگر و ناحیه بندی، که مناطق احتیاط و خطر در کارگاه را معلوم می کند، اندازه گیری تراز فشار صوت باید با دستگاهی انجام گردد که قابلیت اندازه گیری تراز فشار صوت در شبکه توزین فرکانس A با دقت یک دسی بل داشته باشد. بنابراین شبکه A بعنوان شبکه توزین فرکانس دستگاه انتخاب می گردد.

سرعت پاسخ دستگاه

بخش بعدی که توسط بازرس در قسمت اطلاعات عمومی کارگاه ثبت می گردد تعیین شبکه سرعت پاسخ دستگاه می باشد. در دستگاههای تراز سنج برای هر نوع صوت از یک سرعت مناسب استفاده می شود که شامل موقعیت Slow برای صدای یکنواخت یا منابع صوتی ساکن بوده و حساسیت دستگاه در حد یک ثانیه برای درک تغییرات دامنه صدا می باشد. موقعیت Fast برای اندازه گیری تراز فشار صوت منابع متحرک یا اصوات متغیر با زمان و نوبتی مناسب بوده و دستگاه تغییرات سریع دامنه در حد میلی ثانیه را نیز درک می کند، موقعیت Impact یا Impulse برای اندازه گیری اصوات کوبه ای یا ضربه ای مناسب بوده و دستگاه تراز سنج تغییرات دامنه صدا در حد میکرو ثانیه را درک می نماید. بنابراین بازرس با توجه به اندازه گیری نوع صدای موجود گزینه مناسب را برای سرعت پاسخ تراز سنج صوت انتخاب می نماید.

انواع صوت از نظر زمان تداوم

- الف - اصوات پیوسته
- ب - اصوات ضربه ای و کوبه ای

اصوات پیوسته

به اصواتی اطلاق می‌گردد که در طول زمان انتشار خود وقفه نداشته باشند. اصوات مکالمه و صدای صنعتی اغلب از این گروه هستند. این گروه خود به سه دسته زیر تقسیم می‌شوند:

- الف - اصوات یکنواخت: در این گروه تراز فشار صوت تغییرات قابل ملاحظه نداشته و اغلب کمتر از ۵ دسی بل است.

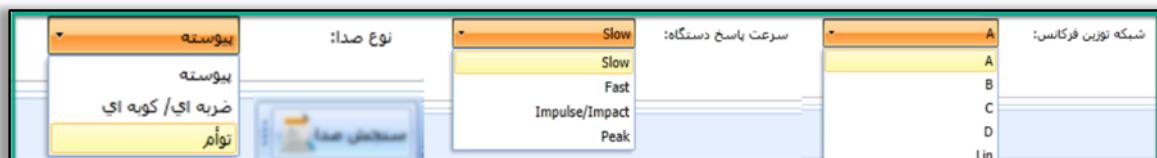
ب - اصوات متغیر با زمان: در این دسته تغییرات تراز فشار در طول زمان بین ۵-۱۵ دسی بل است.

ج - اصوات منقطع یا نوبتی: در این دسته تغییرات تراز فشار صوت بیش از ۱۵ دسی بل در طول زمان است.

اصوات ضربه‌ای و کوبه‌ای

در این نوع اصوات موج فشار صوت در هر ضربه، در کسری از ثانیه، معمولاً در کمتر از $5/0$ ثانیه شروع و خاتمه می‌یابد. صدای ناشی از شلیک گلوله، پرسهای ضربه‌ای و ابزارهای پنوماتیک اغلب از این نوع هستند.

پس از تکمیل اطلاعات مربوط به صفحه سنجش صدا در کارگاه با فشردن Tab سنجش صدا وارد صفحه جدیدی برای ثبت اطلاعات واحد کارگاهی و صداسنجی می شویم.

شکل ۵- ورود اطلاعات عمومی، سنجش، (بخش دوم)

ثبت سنجش صدا

پس از ورود اطلاعات عمومی سنجش، جهت ثبت سنجش صدا واحد یا زیر واحد های مورد نظر را انتخاب نموده (۱) و برروی دکمه "سنجش صدا" کلیک کنید (۲).

شکل ۶- ثبت سنجش صدا

ثبت اطلاعات واحد

در این صفحه اطلاعاتی در خصوص فاکتورهایی که دارای اهمیت بیشتری در جهت اظهار نظر در خصوص وضعیت صدای کارگاه دارند ثبت می‌شود.

در ابتدا مساحت واحد کارگاهی بر حسب متر مربع ثبت می شود. (بطور مثال عمترا طول $\times$ عرض = ۲۴ متر مربع) سپس وضعیت نگهداری عمومی دستگاههای مولد صدا در واحد بطور کلی از نظر تمیزکاری، روغنکاری، ثابت بودن ... با عبارات خوب، متوسط و ضعیف توصیف شده و دستگاههای عمدۀ مولد صدا در واحد کارگاهی که بعنوان منابع اصلی مولد صدا می باشند در بخش مربوطه ثبت می گردند.

اطلاعات واحد			
نوع واحد / نام واحد :	دنه بندی شن و ماسه رضابو		
مساحت واحد (مترمربع) :			
دستگاههای عمده مولده صدا:	-1		
تعداد شاغلین واحد:	20		
وضعیت نگهداری دستگاههای مولده صدا :	خوب		
مدت زمان شیفت کاری(ساعت):	-4	-3	-2
مالمه در فاصله یک هنری در محل توقف با بیشترین محل تردد کارگران :	اصلًا شنیده نهی شود		
اداره گیری محیطی صدا			
افزودن ایستگاه	ویرایش ایستگاه		
تعداد شاغلین	تراز فشار صوت(LP)		
شماره ایستگاه	ردیف		
ردیف	ردیف		
تعداد ایستگاه با تراز صدای بالای 85 دسیبل:			
حداکثر تراز فشار صوت:			
تعداد ایستگاه با تراز صدای بین 82 تا 85 دسیبل (حد مراقبت):			
حداکثر تراز فشار صوت:			
اداره گیری مواجهه فردی با صدا			
افزودن ایستگاه	ویرایش ایستگاه		
تعداد شاغلین	تعداد ایستگاه		
شماره ایستگاه	ردیف		
ردیف	ردیف		
تعداد شاغلین در معرض صدای بیش از حد مجاز	تعداد شاغلین در معرض صدای مخاطره زا در واحد :		
میزان تراز فشار صوت/تراز معادل مواجهه 8 ساعته	تعداد شاغلین در معرض صدای مخاطره زا در واحد :		
تعداد شاغلین در معرض صدای مخاطره زا در واحد که اقدامات کنترلی جهت کاهش صدا برای آنها انجام شده:			
تعداد شاغلینی که از وسائل حفاظت فردی مناسب استفاده می کنند:			
اصراف	ذخیره		

شکل ۷- نمای کلی صفحه ثبت اطلاعات سنجش صدا

تست مکالمه

در محل بیشترین تردد یا توقف کارگران در کارگاه، در فاصله یک متری با استفاده از یک جمله مرتبط با کار و بدون استفاده از لب خوانی انجام می‌گردد و فرد مخاطب نیز باید از شنوایی سالم برخوردار باشد، برای این کار می‌توان از کارگران دیگر قسمت‌ها نیز کمک گرفت. پس از انجام تست مکالمه در فاصله ۱ متری یکی از گزینه‌های اصلًا شنیده نمی‌شود، باید فریاد زد و یا به راحتی شنیده می‌شود انتخاب می‌گردد. تعیین این گزینه می‌تواند در بررسی وضعیت صدای کارگاه به شکل تجربی برای بازرس مفید باشد.

شکل ۸- تست صدا

مدت زمان شیفت کاری در واحد بر حسب ساعت در بخش مربوطه ثبت می‌شود.

نکته بسیار مهم: پیش از اقدام به اندازه‌گیری باید هدف کار معلوم گردد. برای دستیابی به هر هدف، روش و نحوه ارزیابی متفاوت می‌باشد. در سامانه طراحی شده امکان اندازه‌گیری محیطی توزیع تراز صدای محیط کار و اندازه‌گیری بمنظور ارزیابی مواجهه فردی کارگر با صدا پیش‌بینی شده است و لذا دستورالعمل ارائه شده در این مبحث نیز بمنظور اندازه‌گیری و تعیین توزیع محیطی تراز صدا در سطح کارگاه و در موقعی بررسی میزان مواجهه شاغل با توجه به میانگین زمانی مجاز مواجهه با متوسط صدای موجود در طی شیفت کاری در یک واحد کارگاهی می‌باشد.

اندازه‌گیری و ارزیابی محیطی

در این روش محل‌های استقرار کارگران مورد نظر نبوده ولی از نتایج آن برای تعیین و مشخص نمودن توزیع تراز فشار صوت (تراز فشار صوت لحظه‌ای SPL rms) بر حسب (A) dB و سرعت پاسخ (SLOW) و محدوده‌های خطر در کارگاه و همچنین تعیین منابع اصلی صوت برای کنترل صدا، استفاده می‌شود. نکته مهمی که باید مد نظر قرار گیرد این است که نبایستی در زمان اندازه‌گیری صدا تغییری در وضعیت، شرایط کار و منابع صوتی ایجاد شود.

این روش برای تهیه نقشه ناحیه بندی صدا و تعیین توزیع تراز فشار صوت در نواحی مختلف کارگاه استفاده می‌شود. در این روش کارگاه به صورت شبکه‌ای منظم به نواحی شترنجی با ابعاد یکسان تقسیم بندی شده و مرکز هر خانه یک ایستگاه اندازه‌گیری می‌باشد. طبعاً هر چه ابعاد خانه‌ها کوچکتر یا مساحت کارگاه بزرگتر باشد تعداد این خانه‌ها بیشتر خواهد بود. هر چند زیاد بودن تعداد خانه‌ها برای حصول به نتیجه مطلوبتر است ولی امکانات و نفرات و زمان نیز دارای محدودیت بوده و عملاً زیاد بودن تعداد نقاط اندازه‌گیری مشکل ساز خواهد بود. لذا می‌توان برای کارگاهها با توجه به مساحت و امکانات

تعداد معین و محدودی ایستگاه انتخاب نمود. در این شیوه، کارگاهها را به خانه‌هایی با ابعادی حدود ۲ تا حدکش ۵ متر و کارگاههای بیش از یک هزار متر مربع مساحت را که اغلب دارای منابع صوتی بزرگ هستند به خانه‌هایی با ابعاد ۱۰ متر تقسیم بندی و مرکز هر خانه را بعنوان یک ایستگاه اندازه‌گیری لحاظ می‌کنیم.

اندازه‌گیری موضعی بمنظور ارزیابی مواجهه کارگر

در اندازه‌گیری به منظور تعیین حدود مواجهه کارگر، باید در نظر داشت که اندازه‌گیری صرفاً در محل‌های توقف یا تردد کارگر و در ناحیه شناوایی وی انجام گردد.

ارزیابی مواجهه کارگر با صدا مستلزم اندازه‌گیری تراز فشار صوت در مقیاس A و تعیین مدت زمان مواجهه برای هر کارگر بطور مجزا می‌باشد. مراحل کار برای اندازه‌گیری و ارزیابی مواجهه کارگر با صدا به صورت زیر پیشنهاد می‌گردد:

کسب اطلاعات لازم از چگونگی مواجهه از نظر طول هر بار مواجهه با صدا، الگو و تناوب آن از جهت نوع صدا شامل پیوسته یا کوبه‌ای و سایر اطلاعات محیطی مرتبط با کارگر.

تعیین ایستگاه یا ایستگاههای اندازه‌گیری: برای این کار ترجیحاً محل استقرار یا محلهای توقف کارگر تعیین و به عنوان ایستگاه اندازه‌گیری ثبت می‌شود و در همان ایستگاهها در منطقه شناوایی کارگر بدون مزاحمت برای کار وی بر اساس الگوی مناسب اندازه‌گیری صورت گیرد.

تلفیق ترازهای صوتی مواجهه با مدهای مواجهه بطوری که بتوان با استفاده از تراز معادل، TWA یا دز در خصوص مواجهه کارگر اظهار نظر نمود.

مقایسه نتایج با حدود مجاز و جواب روشن به این سوال که: مواجهه کارگر در حد مجاز است یا بیش از حد مجاز. یادآوری می‌گردد که هر ارزیابی مخصوص یک کارگر است و در صورت مشابهت در مواجهه باشته برای هر کارگر میزان مواجهه معلوم گردد. با توجه به متنوع بودن شرایط کار کارگران، بر اساس نحوه مواجهه و نوع صدای محیط، روش‌های اجرایی مختلفی برای اندازه‌گیری و ارزیابی پیشنهاد می‌گردد. برای تعیین میزان مواجهه کارگر با صدا، با توجه به اینکه حالات متنوعی قابل تصور می‌باشد، کارشناس ابتدا باید با اطلاعاتی که قبل‌اگردن آوری نموده است الگوی مواجهه کلی کارگر در یک شیفت را معلوم نماید. نکته مهمی که باید مد نظر قرار گیرد این است که نبایستی در زمان اندازه‌گیری صدا تغییری در وضعیت و شرایط کار، منابع صوتی یا محل استقرار کارگر ایجاد شود

اندازه‌گیری مواجهه کارگر با صدای کوبه‌ای و ضربه‌ای

در گذشته برای اندازه‌گیری و ارزیابی صدای کوبه‌ای روش‌های متنوعی از جمله ارتباط تراز فشار صوت با تعداد ضربه‌ها، بکار می‌رفت لیکن در سالهای اخیر روش اندازه‌گیری و ارزیابی این نوع صدا با ملاحظاتی شبیه به صدای پیوسته انجام می‌گردد. شرط استفاده از این روش این است که تراز فشار پیک صوت نباید از ۱۴۰ dB بیشتر باشد. لیکن برای اندازه‌گیری صدای کوبه‌ای و مقایسه آن با حدود مجاز لازم است که تراز فشار صوت را با توجه به مجموع مدت زمان مواجهه کارگر با ترازهای کوبه‌ای یا ضربه‌ای با جدول حدود مجاز مقایسه گردد. راه مناسبتر این است که مقادیر تراز صدای اندازه‌گیری شده و مجموع زمان مواجهه به تراز معادل یا دز تبدیل و با مقادیر مجاز مواجهه مقایسه گردد.

به طور مثال اگر تراز فشار صوت ۱۲۴ دسی بل و مدت تداوم هر ضربه ۰،۲ ثانیه باشد در این صورت فرد شاغل فقط مجاز به مواجهه با ۱۷ ضربه صوتی از این نوع در روز می‌باشد.

ثبت ایستگاه

همانگونه که در راهنمای صدادسنجی نیز ذکر گردید، سامانه برای ثبت اطلاعات مربوط به اندازه گیری صدا با دو نوع هدف ارزیابی طراحی شده که برای هر یک نحوه ثبت ایستگاه به شرح ذیل توضیح داده شده است:

پس از تکمیل اطلاعات مربوط به واحد با فشردن دکمه "افزودن" ایستگاه پنجه بیگری برای بازرس جهت ثبت مقادیر صدادسنجی باز می شود.

الف) ارزیابی محیطی صدا

جهت ثبت اندازه گیری محیطی صدا دکمه "افزودن ایستگاه" را انتخاب نمایید.

The screenshot shows a software interface titled 'Anzahe Giryi Mحيطي Sada'. At the top, there is a toolbar with several buttons: 'Vivarash Istegah' (Edit Station), 'Afzodan Istegah' (Add Station, highlighted in green), 'Traz Fshar Sot (LP)' (Sound Level Measurement), 'Tedad Shagheen' (Number of Occupants), 'Tedad Istegah' (Number of Stations), 'Ridif' (List), and 'Shamareh Istegah' (Station Number). Below the toolbar, there are two input fields: 'Tedad Istegah ba Traz Sot' (Number of stations with sound level) and 'Hadarkehr Traz Fshar Sot' (Number of sound level measurements). The bottom part of the window contains two empty input fields.

شکل ۹- اندازه گیری محیطی صدا

در فرم نمایش داده شده بازرس با توجه به نتایج سنجش، اطلاعات مربوط به هر ایستگاه مورد سنجش را در محل خود ثبت می نماید.

ابتدا نام یا شماره ایستگاه به همراه تعداد شاغلین آن در محل مربوطه درج می شود. سپس تراز فشار صوت اندازه گیری شده برحسب دسیبل در قسمت مربوطه ثبت می گردد. دقت گردد که سنجش صدا در شرایط واقعی کار و فعالیت دستگاههای موجود انجام گیرد. در بخش زیرین جداول حداقل و حداکثر تراز فشار صوتی اندازه گیری شده به همراه تعداد ایستگاه اندازه گیری شده بالای ۸۵ و بین ۸۲ و ۸۵ دسیبل در قسمت مربوطه ثبت می شود.

The screenshot shows a modal dialog box titled 'ثبت ایستگاه' (Register Station). It contains three input fields: 'نام و شماره ایستگاه' (Name and Station Number), 'تعداد شاغلین ایستگاه' (Number of occupants), and 'تراز فشار صوت اندازه گیری شده بر حسب دسی بل (LP)' (Sound level measurement value in decibels). At the bottom, there are two buttons: 'انصراف' (Cancel) and 'ذخیره' (Save, with a checkmark icon).

شکل ۱۰- ثبت ایستگاه

ب) ارزیابی مواجهه فردی شاغلین

چنانچه اندازه گیری ها با هدف ارزیابی مواجهه کارگران باشد، ایستگاههای اندازه گیری صرفاً در محلهای توقف یا تردد کارگران تعیین شده و اطلاعات زیر درج می گردد. در مواردیکه نتایج سنجش محیطی صدا بیشتر و یا نزدیک به حدود توصیه شده و استاندارد باشد جهت ارزیابی و اظهار نظر در خصوص مواجهه کارگر و اینکه آیا کارگر با صدای زیان آور در طول شیفت کاری مواجهه دارد یا خیر سنجش مواجهه فردی کارگر نیز توصیه می گردد.

شکل ۱۱- ارزیابی مواجهه فردی شاغلین

- ۱- ابتدا نام یا شماره ایستگاه در محل مربوطه درج می گردد.
- ۲- سپس تعداد کارگران شاغل در محدوده ایستگاه ثبت می گردد. (این شاغلین دارای شرایط مشابهی از نظر مواجهه هستند)

تراز معادل مواجهه ۸ ساعته پس از محاسبه برحسب دسیبل در قسمت مربوطه ثبت و با عدد ۸۵ دسیبل جهت اظهار نظر نهایی در خصوص مواجهه فردی کارگر مقایسه می گردد. از آنجایی که کارگر در طول شیفت کاری در معرض ترازهای مختلف قرار می گیرد و یا شیفت کاری وی بیشتر یا کمتر از ۸ ساعت در روز باشد، در بررسی صدا به منظور ارزیابی مواجهه کارگر، همانند روشی که برای سایر عوامل مخاطره‌زای محیط کار نیز معمول است، از ترازهای مواجهه کارگر متوسط زمانی می گیرند. در این روش ابتدا تراز هر بار مواجهه همراه با زمان مواجهه مربوطه اندازه گیری شده ثبت، سپس با استفاده از رابطه زیر تراز معادل مواجهه کارگر برای یک دوره زمانی محاسبه می گردد. از کاربردهای تراز معادل مقایسه مقدار تراز صدا با مقادیر مجاز ۸ ساعته مواجهه کارگر است. بطور مثال در صورتی که کارگر در یک شیفت ۱۰ ساعته با تراز صدای ۸۵ دسیبل مواجهه دارد تراز معادل مواجهه ۸ ساعته وی برابر با $\frac{85}{96}$ دسیبل خواهد بود که در سامانه معادل ۸ ساعته آن یعنی حدود ۸۶ دسیبل ثبت می شود.

$$L_{eq} (dB) = 10 \log \left[\frac{1}{T} \sum_{i=1}^n t_i 10^{\frac{LPi}{10}} \right]$$

Leq: تراز معادل مواجهه (dB)

t_i : طول زمان مواجهه ۱ام به ساعت

T : زمان مرجع معمولاً ۸ ساعت

LPi: تراز فشار صوت مواجهه ۱ام (dB)

۳- تعداد شاغلین در معرض صدای بیش از حد مجاز با نظر کارشناس مربوطه ثبت می‌گردد.

۴- در انتهای کارشناس با فشردن Tab ذخیره، اطلاعات ایستگاه را ثبت می‌نماید.

در این فرایند با توجه به وسعت کارگاه و دستورالعملهای موجود در خصوص ایستگاه بندی، با فشردن Tab افزودن ایستگاه،

مقادیر اندازه گیری شده برای سایر ایستگاهها نیز ثبت و به همین شکل ذخیره می‌گردد.

در قسمت پایین بخش ثبت اطلاعات واحد کارگاهی بخشی به منظور ثبت اطلاعات مربوط به اقدامات کنترلی موجود یا انجام

شده در بازدیدهای بعدی تعییه شده است که به شکل زیر تکمیل می‌گردد:

شکل ۱۲- تکمیل اطلاعات مربوط به مواجهه فردی

در صورتی که مواجهه شاغلین با صدای زیان آور کارگاه در بازدیدهای بعدی با انجام اقدامات فنی مهندسی و یا اقدامات مدیریتی و یا تلفیقی از روشهای فوق کنترل و اصلاح گردیده است با نظر کارشناس گزینه مناسب انتخاب و تکمیل می‌گردد. در سطر پایینتر بازرس تعداد شاغلین واحد مربوطه را که در معرض صدای بیش از حد مجاز می‌باشد ثبت می‌نماید. دقت گردد که جهت تکمیل این بخش سنجش محیطی صدا و نیز سنجش مواجهات فردی کارگر در نظر گرفته شود. تعداد شاغلینی که مواجهه غیر مجاز آنها پس از انجام اقدامات کنترلی (کنترل‌های فنی مهندسی یا مدیریتی بدون در نظر گرفتن کاربرد وسائل حفاظت فردی) به سطح مجاز و مطلوب رسیده است، در مرحله بعد ثبت می‌شود.

در انتهای تعداد شاغلینی که از وسائل حفاظت فردی مناسب استفاده می‌نمایند درج می‌گردد.

پس از تکمیل مراحل فوق نتایج بازرسی در واحد ذخیره وارد صفحه اصلی سنجش صدا در کارگاه می‌شویم.

نظریه نهایی کارشناس درخصوص وضعیت صدای کارگاه

این قسمت از فرم با توجه به نتایج حاصل از صداسنجدی واحدهای کارگاهی تکمیل می‌شود. به این شکل که در صورتیکه در ایستگاههای اندازه گیری شده در واحدها تراز صدای بالاتر از ۸۲ دسیبل ثبت نکرده باشیم وضعیت صدای واحد کارگاهی مناسب و در حد قابل قبول می‌باشد. اما در صورتیکه در یکی از ایستگاههای سنجش صدا تراز ۸۵ دسیبل و یا بالاتر ثبت نکرده باشیم گزینه اول (در محدوده خطر) است را انتخاب می‌کنیم. در صورتی که در بین ایستگاههای اندازه گیری شده صدای بالاتر از ۸۲ و پایین تر از ۸۵ دسیبل ثبت کرده باشیم گزینه دوم در حد مراقبت را انتخاب می‌کنیم.

شکل ۱۳- ثبت نظریه نهایی کارشناس

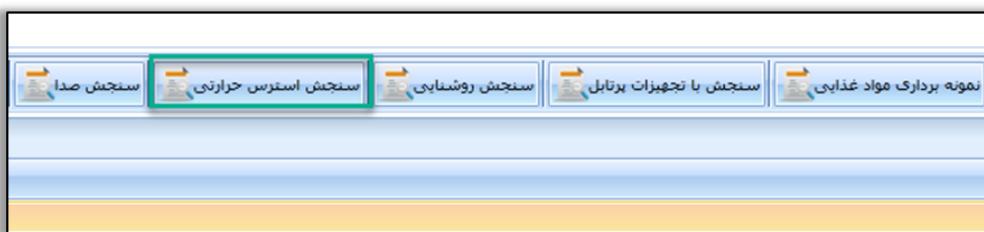
پس از ثبت اطلاعات مرتبط با وضعیت صدای کارگاه، اقدامات کنترلی انجام شده برای کاهش صدا در تمامی واحدهای کارگاهی علامت گذاری می‌شود. تعداد کل شاغلین در معرض صدای زیان آور در کارگاه و تعداد شاغلینی که با انجام اقدامات فنی مهندسی یا مدیریتی با صدای کنترل شده در کارگاه مواجهه دارند و تعداد شاغلینی که از وسائل حفاظت فردی مناسب جهت کنترل مواجهه با صدا در کارگاه استفاده می‌نمایند ثبت می‌گردد. اعداد نمایش داده شده در این ۳ ردیف اخیر مجموع آمار شاغلین در معرض صدای زیان آور، شاغلین در معرض با صدای کنترل شده و شاغلین استفاده کننده از وسائل حفاظت فردی مناسب واحدهای مختلف کارگاه می‌باشد که در محل مربوطه توسط سامانه محاسبه و ثبت می‌شود. در انتهای دکمه ذخیره را فشرده و از صفحه فوق خارج می‌شویم.

بخش دوم: ثبت سنجش استرس حرارتی

پس از ورود به سامانه جامع بازرگانی، جهت ثبت سنجش استرس حرارتی واحد مورد نظر خود را با استفاده از فیلتر های موجود در کارتابل واحد ها جست و جو کرده و دکمه "سنجش استرس حرارتی" را انتخاب نمائید.

شکل ۱۴- جست و جوی واحد ها

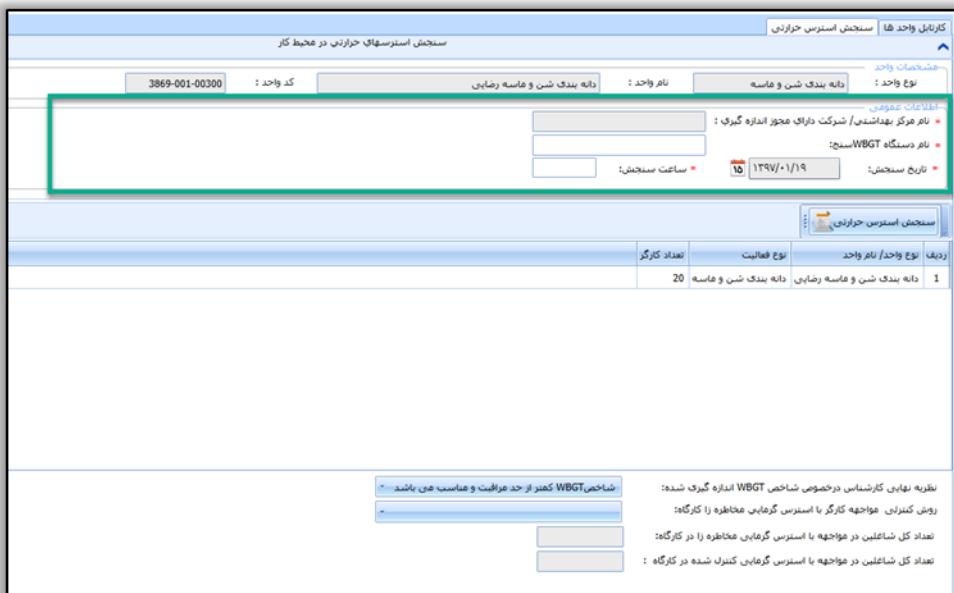
شکل ۱۵- انتخاب دکمه سنجش استرس حرارتی

همچنین جهت ثبت سنجش استرس حرارتی میتوانید بر روی واحد مورد نظر راست کلیک کرده و دکمه "سنجش استرس حرارتی" را انتخاب کنید.

شکل ۱۶- ورود به فرم سنجش استرس حرارتی (به وسیله راست کلیک)

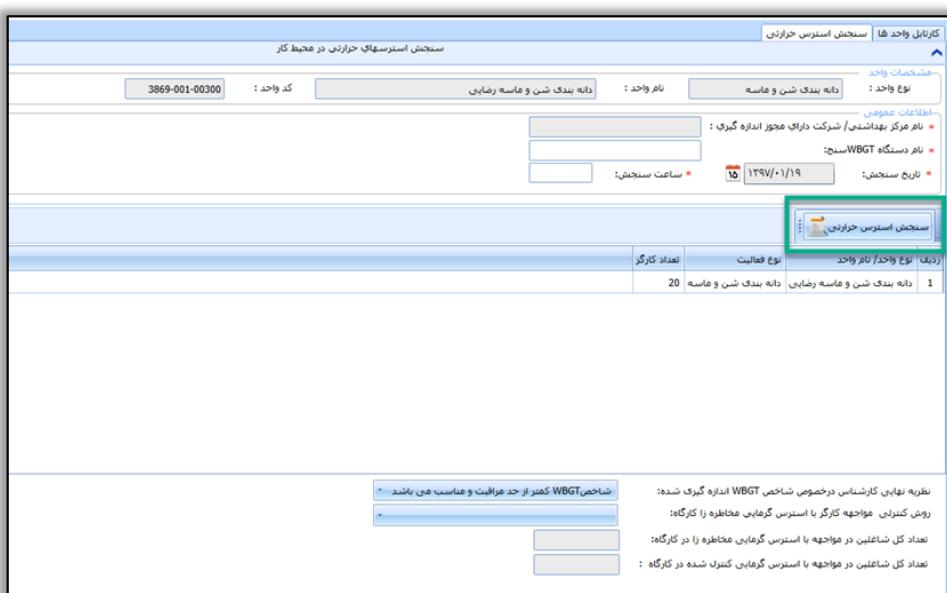
تکمیل اطلاعات عمومی سنجش

ابتدا نام مرکز بهداشتی درمانی شهری یا روستایی و یا آزمایشگاه یا هر مرجع صاحب صلاحیت (شرکتهای خصوصی ارائه دهنده خدمات بهداشت حرفة ای) که اندازه گیری را انجام داده است ذکر می گردد.
نام و مدل دستگاه، تاریخ و ساعت سنجش در مکان مربوطه درج می گردد.
قبل از هر بار اندازه گیری برای اطمینان از صحت کار دستگاه بایستی آن را با وسیله ای استاندارد کالیبره نمود.

شکل ۱۷- تکمیل اطلاعات عمومی سنجش

پس از تکمیل اطلاعات عمومی سنجش واحد یا زیر واحد های مورد نظر را انتخاب نموده و بر روی دکمه "سنجش استرس حرارتی" کلیک نمایید.

شکل ۱۸- ثبت سنجش حرارتی برای واحد / زیر واحد

به منظور ثبت اطلاعات سنجش، در واحد وارد شده و بخش افزودن نقاط اندازه گیری را انتخاب می‌کنیم:

The screenshot shows a software interface titled 'ثبت اطلاعات واحد' (Enter Data). At the top right, there are two dropdown menus: 'نوع واحد/نام واحد' (Type of unit/unit name) and 'دaneh bndi shn o maseh rasabiy' (Shade number and name). Below these are several tabs: 'افزودن نقاط اندازه گیری' (Add Measurement Points), 'ویرایش نقاط اندازه گیری' (Edit Measurement Points), 'شاخص دمای تر گویسان استاندارد' (Standard temperature indicator), 'شاخص دمای تر گویسان نهایی شده' (Final temperature indicator), 'شاخص دمای تر گویسان استاندارد' (Standard temperature indicator), and 'ردیف' (Row). The 'افزودن نقاط اندازه گیری' tab is highlighted with a red box. Below the tabs, there are three input fields with placeholder text: 'تعداد شاغلین واحد: 20', 'نام/شماره نقطه اندازه گیری', and 'ردیف'. At the bottom are two buttons: 'انصراف' (Cancel) and 'ذخیره' (Save).

شکل ۱۹- افزودن نقاط اندازه گیری

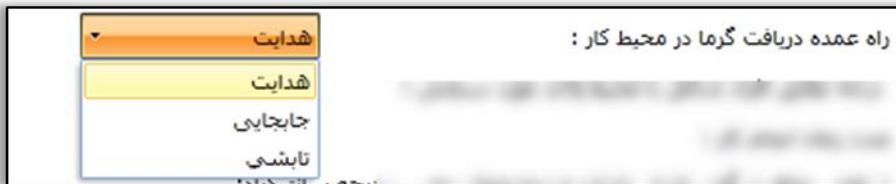
در فرم نمایش داده شده اطلاعات مربوط به نقاط اندازه گیری را وارد نمائید.

The screenshot shows a software interface titled 'ثبت اطلاعات واحد' (Enter Data). On the left, there is a tree view with nodes like 'فضای کار غیر مسقف' (Non-enclosed working space) and 'کار سبک' (Light work). In the center, there are several input fields and dropdown menus. One dropdown menu under 'کار سبک' contains the value '325'. To the right, there are sections for 'نام/شماره نقطه اندازه گیری' (Name/number of measurement point), 'راه عمدۀ دریافت گرما در محیط کار' (Method of heat acquisition in the working environment), 'درجه تطبیق افراد شاغل با محیط واحد مورد سنجش' (Degree of adaptation of occupied individuals to the environment being measured), and 'مدت زمان انجام کار' (Time spent working). Below these are descriptions of temperature indicators: 'شاخص دمای تر گویسان استاندارد و درجه‌هاز بر حسب درجه سانتیگراد: شاخص دمای تر گویسان اندازه گیری شده بر حسب درجه سانتیگراد: مقداری که باید به شاخص WBGT محاسبه شده با توجه به نوع لباس افزوده شود: شاخص دمای تر گویسان نهایی و اصلاح شده بر حسب درجه سانتیگراد:'. At the bottom are two buttons: 'انصراف' (Cancel) and 'ذخیره' (Save).

شکل ۲۰- تکمیل اطلاعات مربوط به نقاط اندازه گیری

راههای عمدۀ دریافت گرما در محیط کار

در این قسمت کارشناس با بررسی شرایط و محیط کاری روش‌های تبادلات حرارتی بدن کارگر با محیط را تعیین می‌کند. بطور کلی سه روش عمدۀ جهت دریافت استرسهای حرارتی از محیط توسط بدن کارگر وجود دارد. بطوریکه در صورت بالا بودن دمای محیط نسبت به بدن میزان انتقال حرارت از محیط به بدن توسط راههای جابجایی و تابش افزایش می‌یابد و در صورتی که بدن با مواد جامد یا مایع گرم تماس پیدا کند روش دریافت گرما از راه هدایت خواهد بود.

شکل ۲۱- راه های عمدۀ دریافت گرما در محیط کار

نوع محیط کار شاغل

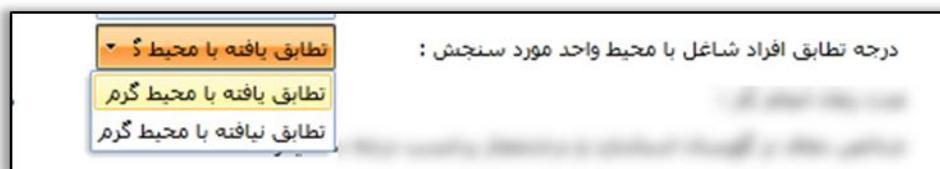
در این قسمت با توجه به محیط کار شاغل یکی از گزینه های فضای کار غیر مسقف یا فضای کار سرپوشیده انتخاب می‌شود.

شکل ۲۲- نوع محیط کار شاغل

درجۀ تطابق افراد شاغل با محیط

معمولًاً فرد سازش یافته با گرما به کسی اطلاق می‌شود که در محیط مذکور ۷ روز پیاپی با گرما مواجهه داشته باشد.

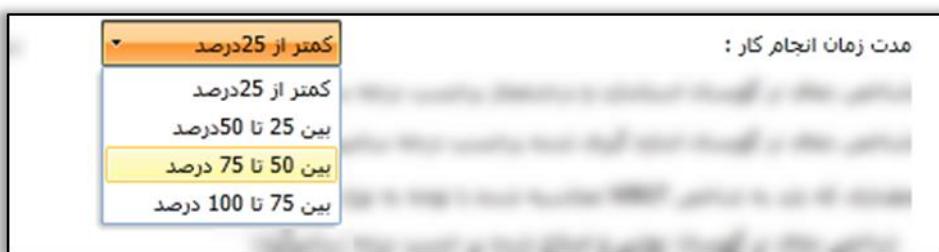

شکل ۲۳- درجه تطابق افراد شاغل با محیط

مدت زمان انجام کار

جهت ارزیابی مواجهه شغلی کارگر با استرس گرمایی، مدت زمان انجام کار بعنوان فاکتور مهم دیگری محاسبه می شود. جهت برآورد زمان مواجهه کارگر با گرما رعایت نکات زیر الزامی می باشد:

مقادیر ذکر شده برای کار مداوم وقتی قابل اجرا است که برنامه «کار- استراحة» برای ۵ روز در هفته و ۸ ساعت کار روزانه با دو توقف کوتاه مدت هر یک حدود پانزده دقیقه، یک نوبت در صبح و یک نوبت در بعد از ظهر و یک توقف طولانی تر حدود نیم ساعت برای ناهار همراه باشد. مواجهه با مقادیر بیش از حد مجاز شغلی عنوان شده وقتی مجاز است که «استراحة اضافی» در برنامه کار گنجانده شده باشد. در مواردی که در برنامه کار روزانه به جهت حرارت زیاد محیط کار «استراحة اضافی» منظور شده است، کلیه توقفها اعم از توقف بدون برنامه قبلی و یا موارد توقف توصیه شده توسط مدیریت یا توقف های فنی را می توان به حساب زمان استراحة حین کار منظور نمود.

شکل ۲۴- مدت زمان انجام کار

درجه بارکاری شاغل

جهت محافظت کارگر در برابر مواجهه با گرمایی بیشتر از مقادیر مجاز باید درجه بار کاری برای هر یک از مشاغل تعیین و حد مجاز گرمایی متناسب با بار کاری شغل مورد نظر به شرح زیر تعیین گردد:

کار سبک شامل متابولیسم حداکثر ۲۰۰ کیلوکالری بر ساعت یا Btu/hr ۸۰۰ شامل مشاغل دستی و بازویی سبک در هنگام کار با ماشین های کنترلی در حالت های نشسته و یا ایستاده می باشد.

کار متوسط شامل متابولیسم ۲۰۰ تا ۳۵۰ کیلوکالری بر ساعت یا Btu/hr ۸۰۰-۱۴۰۰ مانند راه رفتن ضمن بلند کردن و هل دادن بار متوسط می باشد.

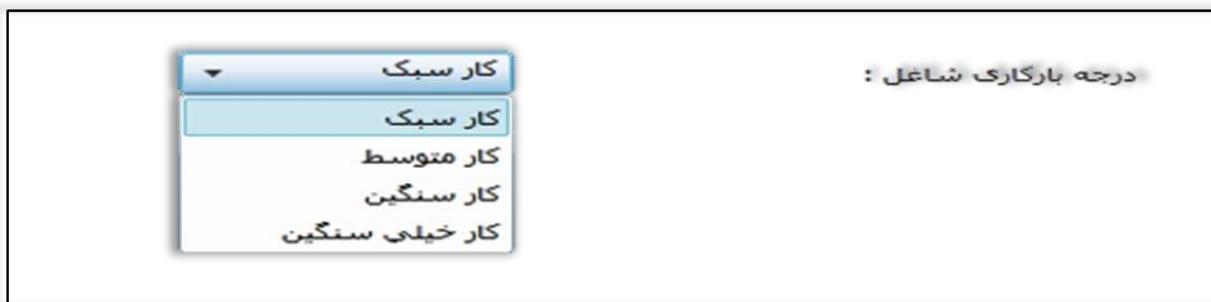
کار سنگین شامل متابولیسم ۳۵۰ تا ۵۰۰ کیلوکالری بر ساعت یا Btu/hr ۱۴۰۰-۲۰۰۰ مانند کلنگ زدن و بیل زدن می باشد.

کار خیلی سنگین شامل متابولیسم بیش از ۵۰۰ کیلوکالری بر ساعت یا Btu/hr ۲۰۰۰ مانند کار در معدن می باشد.

وقتی درجه بار کاری برای هر شغل تعیین شد میزان حد مجاز شغلی با استرس گرمایی در شغل مورد نظر از طریق محاسبه با استفاده از جدول استاندارد محاسبه می شود.

کلیه افراد با شرایط گرمایی محیط کار تطابق یافته و لباس مناسب (مثلًا شلوار و پیراهن سبک) بر تن داشته و به مقدار کافی آب و نمک استفاده نموده اند تا تحت شرایط کاری معین بدون افزایش دمای عمقی بدن از حد $38^{\circ}C$ ($100/4^{\circ}F$)

بتوانند کارایی مؤثری داشته باشند. شاخص دمای تر گویسان توسط سامانه با بررسی دو فاکتور درجه بار کاری شاغل و مدت زمان انجام کار محاسبه و درج می‌گردد

شکل -۲۵- درجه بار کاری شاغل

شاخص دمای تر گویسان استاندارد و در حد مواجهه

مقادیر حد مجاز مواجهه شغلی استرس گرمایی که در جدول زیر آمده است به شرایطی از استرس گرمایی اشاره دارد که تحت آن شرایط، شاغلین می‌توانند به طور مکرر با گرما مواجهه داشته باشند بدون آنکه اثرات سوء مشهودی در سلامت آنان ایجاد شود. مقادیر مذکور با شاخص دمای تر گویسان (WBGT) بر مبنای این فرض تعیین شده‌اند، که کلیه افراد با شرایط گرمایی محیط کار تطابق یافته و لباس مناسب (مثلاً شلوار و پیراهن سبک) بر تن داشته و به مقدار کافی آب و نمک استفاده نموده‌اند تا تحت شرایط کاری معین بدون افزایش دمای عمقی بدن از حد 38°C ($100/4^{\circ}\text{F}$) بتوانند کارایی مؤثری داشته باشند. شاخص دمای تر گویسان توسط سامانه با بررسی دو فاکتور درجه بار کاری شاغل و مدت زمان انجام کار محاسبه و درج می‌گردد.

کار خیلی سنگین		کار سنگین		کار متوسط		کار سبک		مدت زمان کار	
حد مجاز	حد مراقبت (عمل)	حد مجاز	حد مراقبت (عمل)	حد مجاز	حد مراقبت (عمل)	حد مجاز	حد مراقبت (عمل)	٪ ۱۰۰ الی ٪ ۷۵	
-	-	-	-	۲۸	۲۵	۳۱	۲۸	٪ ۱۰۰ الی ٪ ۷۵	
-	-	۲۷/۵	۲۴	۲۹	۲۶	۳۱	۲۸/۵	٪ ۷۵ الی ٪ ۵۰	
۲۸	۲۴/۵	۲۹	۲۵/۵	۳۰	۲۷	۳۲	۲۹/۵	٪ ۵۰ الی ٪ ۲۵	
۳۰	۲۷	۳۰/۵	۲۸/۰	۳۱/۵	۲۹	۳۲/۵	۳۰	٪ ۲۵ الی ٪ ۰	

- نکته ۱:** حدمراقبت (اقدام) در واقع مشابه شرایط افراد سازش نیافته است و شرایطی را توصیف می کند که در حدود توصیه شده برنامه های پیشگیرانه کنترل مدیریتی و پایش فردی در استرس حرارتی بکار گرفته شود.
- نکته ۲:** مقادیر WBGT بر حسب درجه سانتیگراد می باشد و به نزدیکترین رقم نسبت به نیم درجه گرد شده است.

در ادامه بازرس مقدار شاخص WBGT محاسبه شده یا قرائت شده از دستگاه را در محل مربوطه یادداشت می نماید. مقادیر استاندارد WBGT بر اساس پوشش معادل ۰/۶ کلو می باشد. در صورتی که فرد لباسی با مقاومت حرارتی متفاوت از مقدار فوق پوشیده باشد، مقادیر استاندارد تغییر می نماید. در مواردی که فرد لباسی غیر از لباس سبک (۰/۶ کلو) به تن دارد با استفاده از جدول زیر ضریب اصلاحی مربوطه را در مقدار استاندارد WBGT مشخص و توسط کارشناس ثبت می گردد. پس از تعیین نوع لباس و مقدار عددی مربوطه، سامانه شاخص WBGT نهایی و اصلاح شده را محاسبه و ثبت می نماید.

نوع لباس	مقدار کلو	مقدار کلو اضافه شود	مقداری که باید به شاخص WBGT محاسبه شده
لباس کار تابستانی	۰/۶	صفر	
لباس کار یکسره نخی	۱	۲	
لباس کار زمستانی	۱/۴	۴	
لباس ضد آب	۱/۲	۶	
لباس ضد بخارات شیمیایی	۱/۲	۱۰	

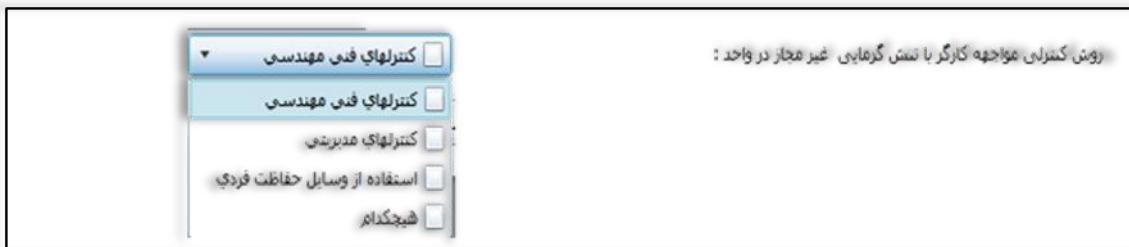
پس از ورود اطلاعات مربوط به نقطه اندازه گیری جهت ذخیره اطلاعات دکمه " ذخیره " را انتخاب کنید .

The screenshot shows a software interface titled 'ثبت اطلاعات واحد' (Save Data). It includes fields for 'نام/شماره نقطه اندازه گیری' (Name/Number of measurement point), 'راه عمدۀ دریافت گرما در محیط کار' (Method of heat measurement collection in the working environment), 'درجه تطبیق افراد شاغل با محیط واحد مورد سنجش' (Degree of adaptation of occupied individuals to the single environment being measured), and 'مدت زمان انجام کار' (Working time duration). On the left, there are dropdown menus for 'فضای کار غیر مسقف' (Unventilated working space) and 'کار سبک' (Light work). In the center, there are fields for 'نوع محیط کار شاغل در واحد' (Occupied environment type in the unit) and 'درجه بارکاری شاغل' (Occupied load degree). Below these are dropdown menus for 'کمتر از 25 درصد' (Less than 25%), '325', and 'صفر'. At the bottom are two buttons: 'اصراف' (Cancel) and 'ذخیره' (Save), with the 'ذخیره' button highlighted.

شکل ۲۶- ذخیره اطلاعات نقاط اندازه گیری

پس از ذخیره اطلاعات مربوط به نقاط اندازه گیری، در ادامه ، تعداد کارگران در معرض با استرس گرمایی در واحد و تعداد کارگرانی که در صورت انجام اقدامات کنترلی مواجهه آنها با گرمایی محیط کار واحد شغلی کنترل یا حذف شده است، توسط کارشناس در محل مربوطه ثبت می شود.

در انتهای بخش ثبت اطلاعات واحد روش یا روشهای مورد استفاده جهت کنترل مواجهه کارگر با عامل گرما و رطوبت در واحد مربوطه مشخص و تمامی اطلاعات ذخیره می گردد.

شکل ۲۷- ورود روش کنترلی

ویرایش نقاط اندازه گیری

در صورت ورود نادرست اطلاعات پس از انتخاب نقطه اندازه گیری مورد نظر دکمه "ویرایش نقاط اندازه گیری" را انتخاب نمائید.

شکل ۲۸- ویرایش نقاط اندازه گیری

ذخیره نقاط اندازه گیری

پس از افزودن نقاط اندازه گیری مورد نظر برای ذخیره اطلاعات وارد شده دکمه "ذخیره" را انتخاب نمایید.

ردیف	نام/شماره نقطه اندازه گیری	شuttle	شuttle شناسنامه	شuttle شناسنامه شناسنامه	ردیف
1	325	0	0	شuttle شناسنامه شناسنامه	

شکل ۲۹- ذخیره نقاط اندازه گیری

اظهار نظر نهایی کارشناس

پس از ثبت نتایج سنجش مربوط به هر واحد کارشناس نظریه نهایی خود را با علامت گذاری یکی از گزینه های شاخص WBGT کمتر از حد مراقبت و مناسب می باشد یا پایینتر از حد مجاز و در حد اقدام می باشد و یا بالاتر از حد مجاز می باشد اعلام می نماید.

شکل ۳۰- نظریه نهایی کارشناسی

در ادامه نظر کارشناس در خصوص روش های مورد استفاده جهت کنترل مواجهه کارگر با گرما و رطوبت در واحد های کارگاهی ثبت می گردد.

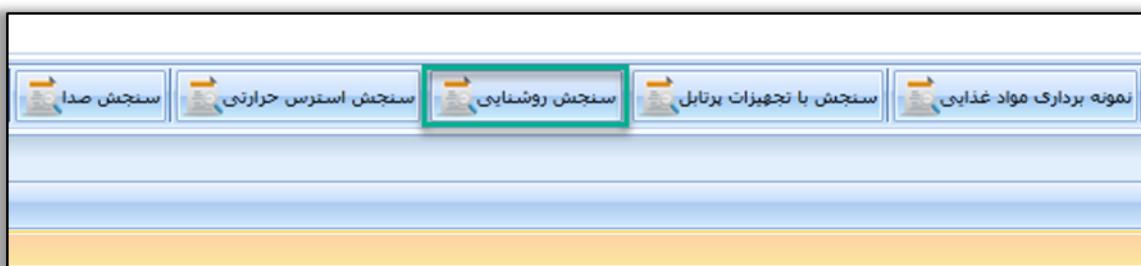
تعداد کل کارگران در معرض تنش های گرمایی در کارگاه و تعداد کل شاغلین در مواجهه با تنش های گرمایی کنترل شده در کارگاه توسط سامانه محاسبه می شود که حاصل جمع جبری مقادیر ثبت شده در واحد ها می باشد. در انتها با گزینه ذخیره نتایج سنجش استرس حرارتی کارگاه را ثبت می نماییم.

بخش سوم: ثبت سنجش روشنایی

پس از ورود به سامانه جامع بازاری، جهت ثبت سنجش روشنایی واحد مورد نظر خود را با استفاده از فیلتر های موجود در کارتالب واحد ها جست و جو کرده و دکمه "سنجش روشنایی" را انتخاب نمائید.

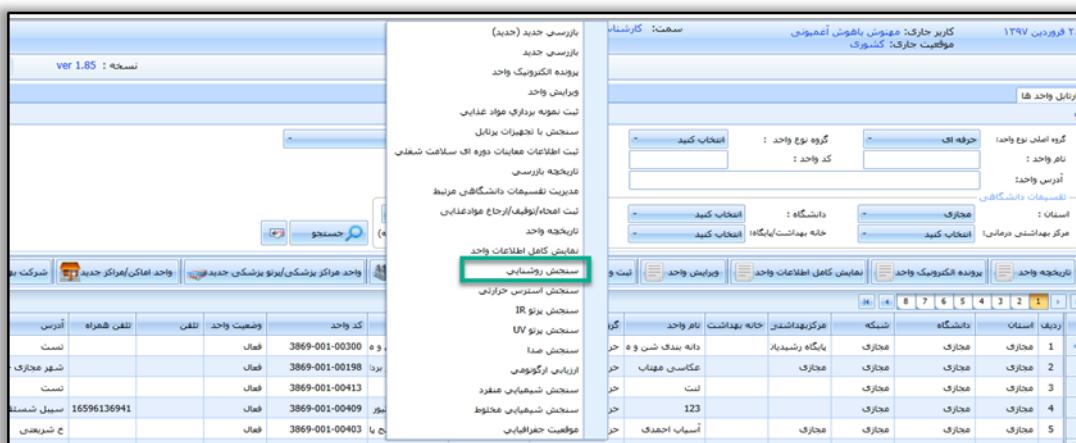

شکل ۳۱- ورود به کارتالب واحد ها (ثبت سنجش روشنایی)

شکل ۳۲- انتخاب دکمه سنجش روشنایی

همچنین جهت ثبت سنجش روشنایی میتوانید بر روی واحد مورد نظر راست کلیک کرده و دکمه "سنجش روشنایی" را انتخاب کنید.

شکل ۳۳- ورود به فرم ثبت سنجش روشنایی (از طریق راست کلیک)

تمکیل اطلاعات عمومی سنجش

در این قسمت کاربر اطلاعات عمومی کارگاه را به ترتیب زیر تکمیل می نماید:

ابتدا نام مرکز بهداشتی درمانی شهری یا روستایی و یا آزمایشگاه یا هر مرجع صاحب صلاحیت (شرکتهای خصوصی ارائه دهنده خدمات بهداشت حرفه ای) که اندازه گیری را انجام داده است ذکر می گردد.

در ادامه نام و مدل دستگاه نورسنج، تاریخ و ساعت نورسنجی، وضعیت آسمان در حین اندازه گیری روشنایی با توجه به ابری، آفتایی یا نیمه ابری بودن آن مشخص می گردد. قبل از هر بار اندازه گیری برای اطمینان از صحت کار دستگاه بایستی آن را با وسیله ای استاندارد (کالیبراتور) کالیبره نمود. از آنجایی که عوامل متعددی بر کار دستگاه مؤثر می باشند، لازم است برای هر بار استفاده از دستگاه قبل از کالیبره بودن آن اطمینان حاصل شود.

شکل ۳۴- تکمیل اطلاعات عمومی سنجش

ثبت سنجش روشنایی

پس از تکمیل اطلاعات مربوط به اطلاعات عمومی با انتخاب واحد کارگاهی و فشردن دکمه "سنجش روشنایی" وارد صفحه جدیدی برای ثبت اطلاعات واحد می شویم.

شکل ۳۵- فرم ثبت اطلاعات سنجش روشنایی

در بخش ثبت اطلاعات واحد، مساحت واحد کارگاهی و پنجره های موجود در کارگاه یا هر واحد در قسمت مربوطه بر حسب متر مربع ثبت می شود. وضعیت پاکیزگی منابع روشنایی (لامپها و حبابها)، وضعیت پاکیزگی پنجره ها و نیز وضعیت سطوح (دیوارها، سقف و کف) را با توجه به ۳ گزینه تمیز، متوسط و کثیف مشخص می شود. موقعیت قرارگیری پنجره ها، نوع سیستم تامین کننده روشنایی و نوع منابع روشنایی در بخش مرتبط ثبت می گردد. در ادامه با توجه به هدف اندازه گیری یکی از بخش‌های مربوط به سنجش روشنایی عمومی یا هر دو تکمیل می گردد.

شکل ۳۶- ثبت اطلاعات واحد

سنجش روشنایی عمومی

در این بخش پس از فشردن دکمه "افزودن ایستگاه" پنجره زیر باز می شود. با توجه به نوع چیدمان منابع روشنایی کارگاه یا واحد و مقایسه آن با یکی از الگوهای ششگانه، تعداد ایستگاههای مورد نیاز جهت سنجش روشنایی عمومی بدست می آید. در جدول نام یا شماره هر ایستگاه و شدت روشنایی اندازه گیری شده بر حسب لوکس ثبت و ذخیره می گردد.

شکل ۳۷- افزودن ایستگاه

در ادامه با توجه به نوع کار یا مکان در بخش خصوصیات مکان در شدت روشنایی عمومی یکی از گزینه‌های مکانهای با تردد محدود افراد با شدت روشنایی توصیه شده ۱۰۰ لوکس، مکانهای با توقف محدود افراد با شدت روشنایی توصیه شده ۱۵۰ لوکس، کارهای غیردقیق با شدت روشنایی ۲۰۰ لوکس، کارهایی با دقت متوسط با شدت روشنایی ۲۵۰ لوکس و کارهای دقیق با شدت روشنایی ۳۰۰ لوکس انتخاب می‌گردد. در ادامه میانگین شدت روشنایی اندازه گیری شده بر حسب لوکس با توجه به هر یک از الگوهای شش گانه محاسبه می‌شود.

شکل ۳۸- ثبت اطلاعات مربوط به روشنایی عمومی

با مقایسه عدد بدست آمده با شدت روشنایی مورد نیاز مکان در ردیف بالای وضعیت روشنایی عمومی واحد کارگاهی ارزیابی می‌شود و در صورتی که کمتر از میزان توصیه شده باشد تعداد شاغلین در معرض روشنایی عمومی نامناسب که همان تعداد کارگران واحد می‌باشد در محل مربوطه یادداشت می‌شود. میانگین شدت روشنایی عمومی محاسبه شده، حداقل شدت روشنایی و شاخص یکدستی توزیع روشنایی که حاصل تقسیم شدت روشنایی حداقل بر متوسط شدت روشنایی می‌باشد پس از محاسبه در قسمت مربوطه ثبت می‌شود.

ویرایش اطلاعات سنجش

در صورت ثبت اطلاعات نادرست ، به وسیله دکمه "ویرایش اطلاعات سنجش" میتوانید سنجش مورد نظر خود را تصحیح نمائید.

شکل ۳۹- ویرایش اطلاعات سنجش

سنجش روشنایی موضعی

در صورتیکه با توجه به مقتضیات و نوع کار جهت اظهار نظر کارشناسی نیازمند بررسی روشنایی موضعی ایستگاههای کاری باشد با فشردن دکمه "افزودن ایستگاه" ، به بخش سنجش روشنایی موضعی وارد می شویم.

شکل ۴۰- فرم ثبت اطلاعات سنجش روشنایی موضعی

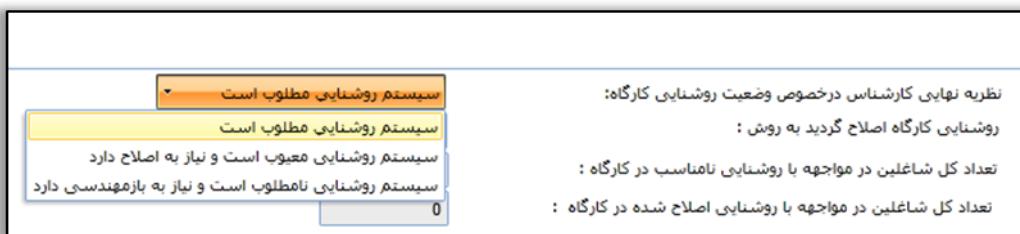
پس از باز شدن پنجره مربوط به ثبت ایستگاه روشنایی موضعی نام یا شماره هر ایستگاه، تعداد کارگران شاغل در هر ایستگاه و شدت روشنایی اندازه گیری شده بر حسب لوکس ثبت و ذخیره می گردد. خصوصیات شغل در ایستگاه مدنظر و شدت روشنایی مناسب با آن نیز در ردیف جداگانه ای ثبت می شود. به این ترتیب که برای کارهای معمول غیر دقیق (شدت روشنایی توصیه شده ۲۵۰ لوکس)، کارهای نسبتاً دقیق(شدت روشنایی توصیه شده ۲۷۰ لوکس)، کارهای دقیق(شدت روشنایی توصیه شده ۳۰۰ لوکس)، کارهای خیلی دقیق (شدت روشنایی توصیه شده ۵۰۰ لوکس)، کارهای فوق العاده دقیق (شدت روشنایی توصیه شده ۱۰۰۰-۵۰۰ لوکس)، کارهای خیلی دقیق(شدت روشنایی توصیه شده ۳۰۰ لوکس)، کارهای فوق العاده دقیق (شدت روشنایی توصیه شده ۱۰۰۰-۵۰۰ لوکس) انتخاب می شود، با مقایسه عدد مربوط به روشنایی سنجش شده با میزان روشنایی توصیه شده وضعیت ایستگاه کاری مربوطه ارزیابی و تعداد شاغلین در معرض روشنایی نامناسب در آن ثبت شده و در ادامه اطلاعات مربوطه ذخیره می گردد.

در بخش پایین فرم تعداد شاغلین در مواجهه با روشنایی نامناسب (روشنایی عمومی یا موضعی) در واحد کارگاهی، تعداد شاغلینی که روشنایی واحد آنها اصلاح گردیده است و روشی که برای اصلاح روشنایی به کار رفته است ثبت می شود.

شکل ۴۱- ثبت اصلاحات شاغلین

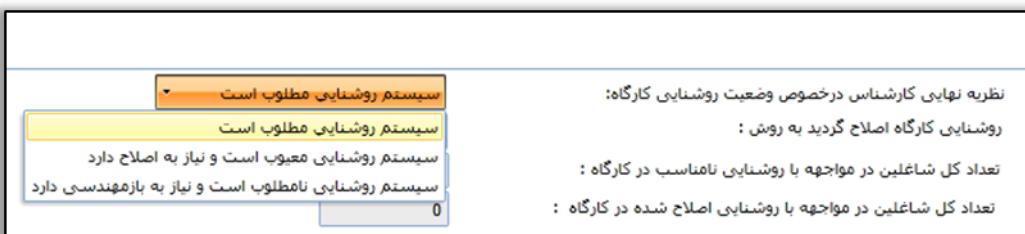
اظهار نظر نهایی کارشناس:

پس از ثبت تمام اطلاعات مرتبط با سنجش روشنایی، بازرس در خصوص وضعیت روشنایی کارگاه با انتخاب یکی از گزینه های (سیستم روشنایی کارگاه مطلوب است یا سیستم روشنایی کارگاه معیوب است و نیاز به اصلاح دارد و یا نامطلوب است و نیاز به بازمهندسی دارد) اظهار نظر می کند.

شکل ۴۲- اظهار نظر کارشناسی

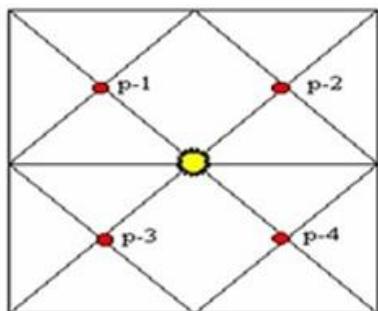
روش اصلاح روشنایی کارگاه، تعداد شاغلین در معرض روشنایی نامناسب کارگاه و نیز تعداد شاغلینی که با انجام اقدامات کنترلی با صدای مناسب در کارگاه مواجهه دارند که این اعداد مجموع آمار شاغلین در معرض روشنایی نامطلوب و شاغلین در معرض با روشنایی اصلاح شده واحدهای مختلف کارگاه می باشند است که در محل مربوطه توسط سامانه محاسبه و نمایش داده می شود. سپس دکمه ذخیره را فشرده و از صفحه فوق خارج می شویم.

شکل ۴۳- ثبت اقدامات اصلاحی کارگاه

نکته مهم: حذف سنجش ها در "روز جاری" و توسط "کاربر ثبت کننده سنجش" امکان پذیر میباشد.

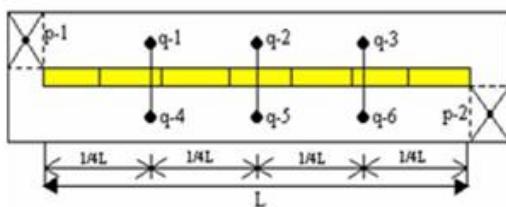
الگوهای شش گانه IESNA

$$E_{avg} = \frac{P_1 + P_2 + P_3 + P_4}{4}$$

کارگاههایی با یک منبع روشنایی مانند دفاتر اداری و کارگاههای کوچک

کارگاه به چهار مریع تقسیم و در وسط هر مریع یک نقطه اندازه گیری می شود.

$$E_{av} = \frac{QN + P}{N + 1}$$

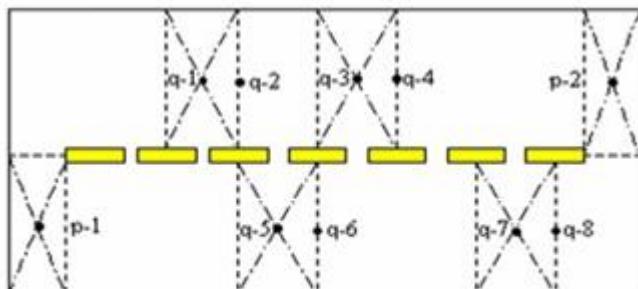
کارگاههایی با یک ردیف لامپ خطی پیوسته مانند راهروها و خطوط مونتاژ

دو نقطه در گوشه های کارگاه و شش نقطه در طرفین لامپها انتخاب می گردد(نقطه ها در ۴۱۱ طول لامپها باشد)

Q: میانگین شش نقطه

P: میانگین دو نقطه در گوشه ها

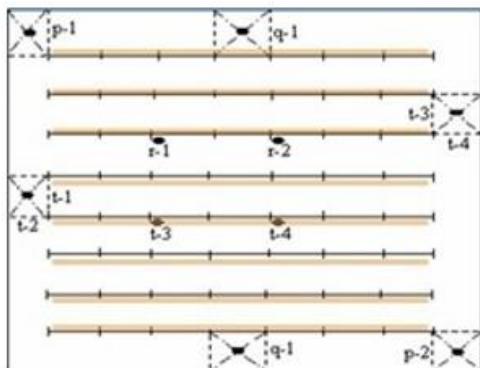
N: تعداد نقاط اندازه گیری شده

$$E_{av} = \frac{Q(N - 1) + P}{N}$$

کارگاههایی با یک ردیف لامپ خطی منفصل مانند راهروها

دو نقطه در گوشه و هشت نقطه در طرفین لامپها بطوری که نقاط روی روی هم نباشند

$$E_{av} = \frac{QN + T(M - 1) + P + RN(M - 1)}{M(N + 1)}$$

کارگاههایی با چند ردیف لامپ خطی متصل مانند کارگاه پاندمی

دو نقطه در گوشه ها ، دو نقطه در شمال و جنوب ، چهار نقطه در وسط و چهار نقطه در شرق و غرب کارگاه انتخاب می شود.

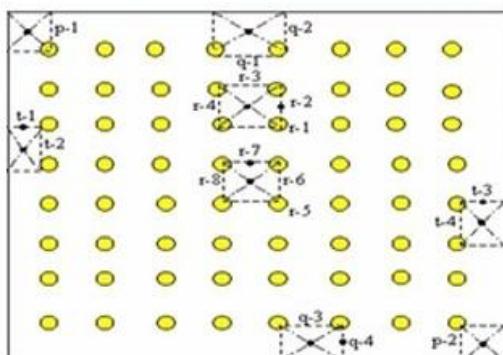
Q: میانگین گوشه ها

R: میانگین شمال و جنوب

T: میانگین نقاط در وسط کارگاه

M: تعداد ردیف منابع روشنایی

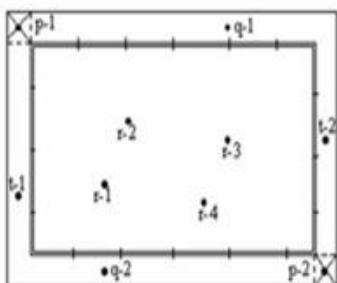
N: تعداد منابع روشنایی در هر ردیف

$$E_{av} = \frac{Q(N - 1) + T(M - 1) + P + R(N - 1)(M - 1)}{MN}$$

کارگاههایی با چند ردیف لامپ نقطه ای

دو نقطه در گوشه کارگاه ، هشت نقطه در وسط ، چهار نقطه در شرق و غرب و چهار نقطه در شمال و جنوب کارگاه اندازه گیری میشود.

$$E_{av} = \frac{8Q(L - 3) + 8T(W - 3) + 64P + R(L - 3)(W - 3)}{WL}$$

کارگاههایی با منابع روشنایی نصب شده در اطراف کارگاه یا روی دیوارها مانند سایتهای کامپیوترا

دونقطه در گوشه ها ، چهار نقطه تصادفی در وسط کارگاه ، دو نقطه در شرق و غرب و دو نقطه در شمال و جنوب سنجش میشود.

نقاط اندازه گیری شده در شمال و جنوب کارگاه و شرق و غرب و نیز گوشه های کارگاه در فاصله 60 سانتیمتری دیوارها باشند.

L: طول کارگاه

W: عرض کارگاه

ثبت ارزیابی ارگونومی

در سامانه جامع بازرسی

ارزیابی ارگونومی

نکته ۱ : در این بخش اطلاعات مربوط به ارزیابی ریسک فاکتورهای ارگونومیکی که با استفاده از روش‌های ارزیابی اختصاصی هر ریسک فاکتور انجام شده‌اند و همچنین اقدامات اصلاحی انجام شده برای آنها، ثبت می‌شود. در موقعي که هنگام بازاری از کارگاه، ریسک فاکتورهای ارگونومیکی بدون استفاده از روش‌های ارزیابی اختصاصی ریسک فاکتور مربوطه شناسایی شده باشند، ثبت اطلاعات مربوط به آنها نباید در این بخش انجام شود. مگر اینکه علاوه بر شناسایی هنگام بازاری و ثبت در فرم‌های بازاری، با روش‌های ارزیابی اختصاصی نیز ارزیابی از آن ریسک فاکتور انجام شده باشد.

بخش اول: ثبت ارزیابی ارگونومی

برای ثبت اطلاعات مربوط به ارزیابی ارگونومی در سامانه مراحل ذیل انجام می‌شود:

انتخاب واحد کارگاهی مورد نظر

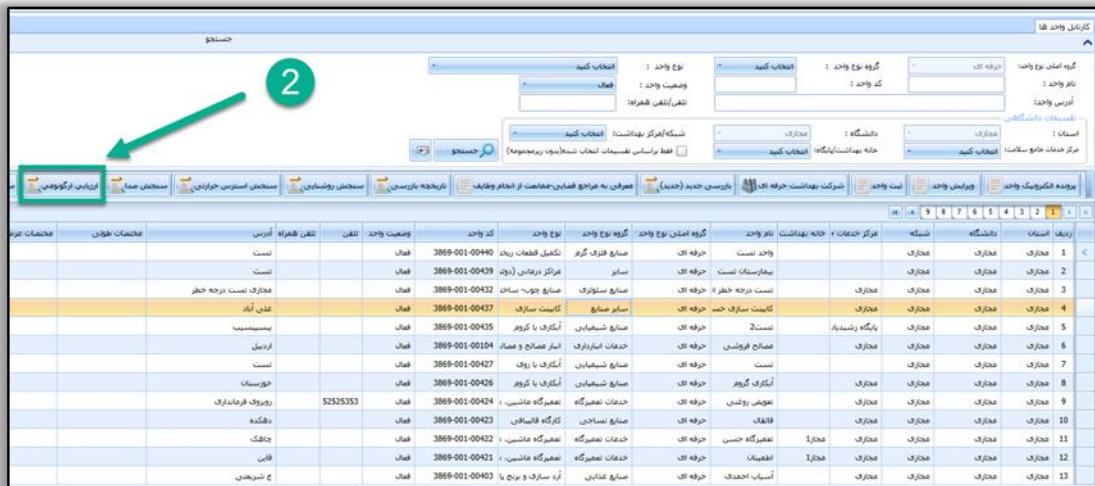
واحد کارگاهی مورد نظر خود را از قسمت کارتال واحدها جستجو و انتخاب نمایید (۱)

وضعیت واحد	کد واحد	نوع واحد	گروه نوع واحد	نام واحد	آدرس واحد	نامهاین	دانشگاه	استان	مرکز بهداشتی درمانی
فعال	3869-001-00409	صنایع غذایی	حرفه ای	123		محاذی	محاذی	محاذی	محاذی
فعال	3869-001-00198	سایر قطعه‌های خ. عکاسی، فیلم پرد	حرفه ای			محاذی	محاذی	محاذی	محاذی
فعال	3869-001-00300	صایع کاری غیر قا	دانه بندی شن و ۵	حرفه ای		پاگاه و شسدیار	محاذی	محاذی	محاذی
فعال	3869-001-00403	صایع غذایی	حرفه ای			محاذی	محاذی	محاذی	محاذی
فعال	3869-001-00397	صایع شباهی	آنکاری کروم مجدد			محاذی	محاذی	محاذی	محاذی
فعال	3869-001-00364	خدمات دامپروری و	کنساوری	حرفه ای		محاذی	محاذی	محاذی	محاذی
فعال	3869-001-00262	صایع فلزی سرد	آشگری (شامل ح...	حرفه ای		محاذی	محاذی	محاذی	محاذی

شکل ۴۴- سنجش ارگونومی (جستجو و انتخاب واحد مورد نظر)

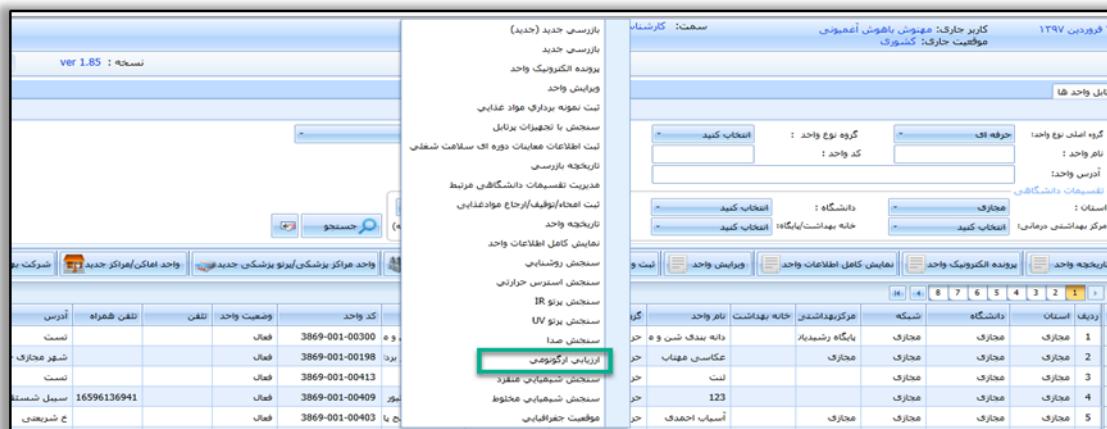
ورود به بخش ارزیابی ارگونومی

بر روی زبانه "ارزیابی ارگونومی" کلیک کرده (۲) و دکمه "ادامه" (۳) را بزنید.

شکل ۴۵- ورود یه بخش ارزیابی، ارگونومی، (با کلیک پر روی زبانه)

همچنین جهت ورود به بخش ارزیابی ارگونومی می‌توانید بر روی واحد مورد نظر راست کلیک کرده و دکمه "ارزیابی ارگونومی" را انتخاب کنید.

شکل ۴۶- ورود به بخش ارزیابی، ارگونومی، (یه وسیله راست کلیک)

شکا ۴۷-۹۰۵ به بخش اردبایه، اگونه‌م (بخش دوم)

تنظیم تاریخ ارزیابی ارگونومی

تاریخ ارزیابی به صورت زیر تنظیم می شود:

ردیف	نام وحدت	نوع واحد	تعداد کارگر	نوع فعالیت
۱	آسمیاب احمدی	آرد سازی و بزینج باک کندی	۳	آرد سازی و بزینج باک کندی

شکل -۴۸- انتخاب تاریخ ارزیابی

نکته ۲: در این صفحه، قسمت مربوط به نام مرکز بهداشت / شرکت خصوصی دارای مجوز، فعال نمی باشد و بر اساس دسترسی فردی که اطلاعات ارزیابی را وارد می کند اطلاعات مربوطه به طور خودکار در کارتابل ارزیابی و اصلاحات ارگونومی ثبت خواهد شد.

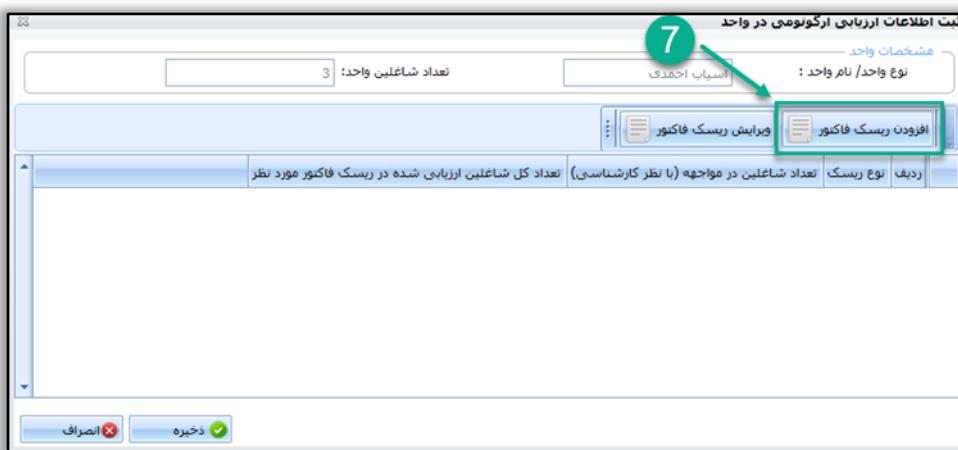
لازم به ذکر است که اطلاعات ارزیابی های انجام شده توسط کارشناسان بهداشت حرفه ای شاغل در تشکیلات کارگاهی واحد های کارگاهی تحت پوشش هر مرکز بهداشت شهرستان و مرکز خدمات جامع سلامت بایستی در قالب "فرم گزارش شناسایی و ارزیابی ریسک فاکتورهای ارگونومیکی" به آن مرکز ارسال گردد و توسط کارشناس بهداشت حرفه ای شاغل در آن مرکز در این قسمت وارد گردد. اطلاعات ارزیابی های انجام شده در شرکت های خصوصی دارای مجوز نیز با دسترسی مسؤول فنی آن شرکت وارد می شود.

ثبت اطلاعات مربوط به ریسک فاکتور واحد کارگاهی مورد نظر را انتخاب (۵) و بر روی زبانه ارزیابی ارگونومی (۶) کلیک کنید.

ردیف	نام وحدت	نوع واحد	تعداد کارگر	نوع فعالیت
۱	آسمیاب احمدی	آرد سازی و بزینج باک کندی	۳	آرد سازی و بزینج باک کندی

شکل -۴۹- دکمه ثبت ارزیابی

در فرم باز شده بر روی قسمت "افزودن ریسک فاکتور" کلیک کنید (۷) و ریسک فاکتور مورد نظر را از لیست ریسک فاکتورهای موجود انتخاب کنید (۸).

شکل ۵۰- کلیک بر روی افزودن ریسک فاکتور

شکل ۵۱- انتخاب ریسک فکتور

ثبت تعداد شاغلین در مواجهه با ریسک فاکتور (با نظر کارشناسی) (۹)

منظور از این گزینه، تعداد شاغلینی می باشد که در فرایند کاری خود به نحوی با ریسک فاکتور سر و کار دارند و کارشناس بهداشت حرفه ای در بررسی اولیه کارشناسی تشخیص داده است که ممکن است این افراد در مواجهه با ریسک فاکتور باشند. در واقع پس از ارزیابی این شاغلین در ریسک فاکتور مورد نظر و بر اساس نتایج حاصله مشخص خواهد شد که چه تعدادی از این شاغلین با ریسک فاکتور مورد نظر، مواجهه بیش از حد مجاز دارند و می توان نتیجه گرفت که در مواجهه با آن می باشند.

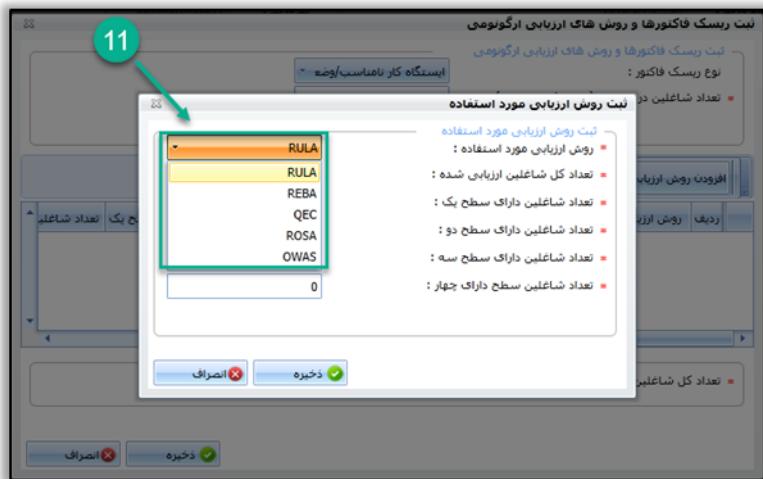
شکل ۵۲- وارد کردن تعداد شاغلین در مواجهه (با نظر کارشناسی)

ثبت اطلاعات مربوط به روش ارزیابی

بر روی قسمت "افزودن روش ارزیابی" کلیک کرده (۱۰) و سپس روش ارزیابی مورد نظر را از لیست روشهای ارزیابی مرتبط با ریسک فاکتور، انتخاب کنید (۱۱).

شکل ۵۳- افزودن روش ارزیابی

شکل ۵۴- انتخاب روش ارزیابی مرتبط با ریسک فکتور

تعداد شاغلین در سطوح خطر روش ارزیابی انتخاب شده را وارد کرده (۱۲)، دکمه ذخیره را زده (۱۳) و به سؤال اطمینان از صحت داده های وارد شده، پاسخ دهید (۱۴).

شکل ۵۵- ورود اطلاعات سطوح خطر روش ارزیابی و ذخیره آن

شکل ۵۶- اطمینان از صحت اطلاعات

- **نکته ۳:** در این قسمت فقط لازم است تعداد شاغلین به تفکیک سطوح خطر مربوطه وارد شوند.
تعداد کل شاغلین ارزیابی شده در هر روش ارزیابی بر اساس جمع تعداد شاغلین ثبت شده در سطح خطر روش ارزیابی، توسط سامانه محاسبه خواهد شد.

سپس "تعداد کل شاغلین ارزیابی شده در ریسک فاکتور مورد نظر" را ثبت نموده (۱۵) و اطلاعات وارد شده را ذخیره کنید(۱۶).

ردیف	روش ارزیابی مورد استفاده	تعداد شاغلین ارزیابی شده	تعداد شاغلین سطح صفر	تعداد شاغلین ارزیابی شده	تعداد شاغلین در مواجهه (با نظر کارشناسی):
15	RULA	10	10	10	تعداد کل شاغلین ارزیابی شده در ریسک فاکتور مورد نظر:

شکل ۵۷- ورود اطلاعات تکمیلی و ذخیره اطلاعات

- **نکته ۴:** در این قسمت می بایست تعداد کل شاغلینی که در ریسک فاکتور انتخاب شده با روش های مختلف ارزیابی شده اند، ثبت شود. به عنوان مثال اگر در یک واحد کارگاهی برای ریسک فاکتور "ایستگاه کار نامناسب / وضعیت نامناسب بدن" ۱۰ نفر با روش RULA و ۲۰ نفر با روش REBA ارزیابی شده باشند، در این قسمت عدد ۳۰ وارد می شود.

باید دقت شود که این عدد نبایستی بیشتر از "تعداد شاغلین در مواجهه (با نظر کارشناسی)" باشد. در بعضی موارد ممکن است برای تعدادی از افراد از دو روش ارزیابی استفاده شده باشد. به عنوان مثال ۱۵ نفر در مواجهه با ریسک فاکتور "بلند کردن / پایین آوردن بار" می باشند و ۱۰ نفر از آنها ارزیابی شده اند. اگر از این ۱۰ نفر، ۸ نفر با روش WISHA و ۵ نفر با روش معادله NIOSH ارزیابی شوند، مشخص است که ۳ نفر با دو روش ارزیابی شده اند. بنابراین برای محاسبه "تعداد شاغلین ارزیابی شده در ریسک فاکتور مورد نظر"، این افراد باید یک بار به حساب آمده و موارد همپوشانی حذف شوند. پس در این مثال "تعداد شاغلین در مواجهه (با نظر کارشناسی)" ۱۵ نفر و "تعداد شاغلین ارزیابی شده در ریسک فاکتور مورد نظر" ۱۰ نفر ثبت می شود.

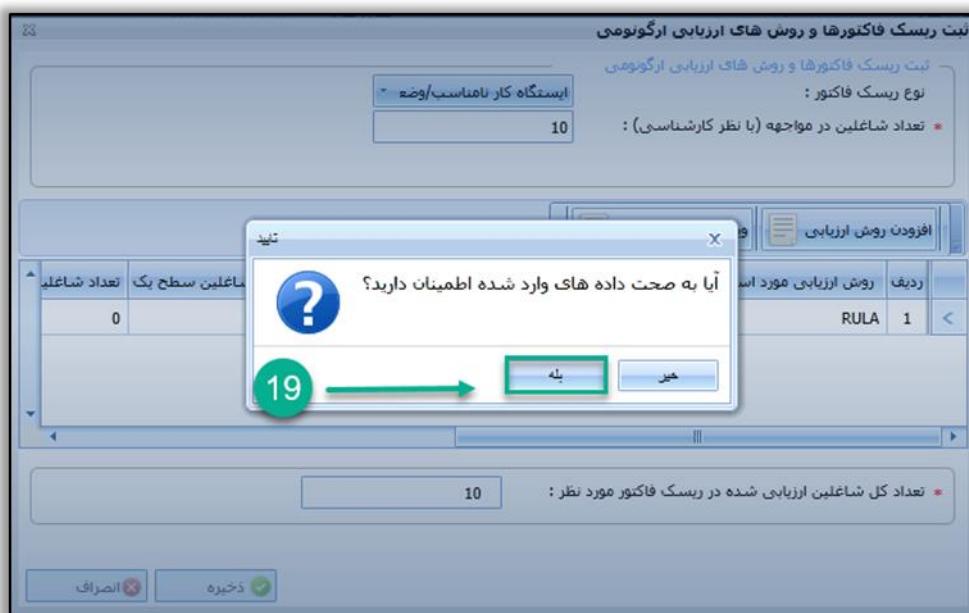
ویرایش روش های ارزیابی

در صورتی که کاربر در ثبت اطلاعات مربوط به روش ارزیابی اشتباه کرده باشد، در این مرحله و قبل از ذخیره اطلاعات می تواند با انتخاب روش ارزیابی (۱۷) و کلیک بر روی "ویرایش روش ارزیابی" (۱۸)، ویرایش مورد نظر را انجام دهد.

شکل ۵۸- ویرایش روش ارزیابی

تأیید اطلاعات مربوط به ثبت رسیسک فاکتورها و روش های ارزیابی ارگونومی (۱۹)

شکل ۵۹- تأیید اطلاعات ثبت شده

- نکته ۵:** کلیه مراحل ذکر شده در بالا برای هر کدام از ریسک فاکتورهای ارگونومیکی موجود در محیط کار به طور جداگانه انجام می‌گیرد و در پایان ثبت اطلاعات مربوط به هر ریسک فاکتور ارگونومیکی، دکمه "ذخیره" به منظور ذخیره اطلاعات مربوط به همان ریسک فاکتور کلیک و سپس تأیید اطلاعات ثبت شده انجام می‌شود.
- نکته ۶:** در صورتی که کارگاه، چند واحدی باشد بایستی مراحل ذکور برای ثبت ارزیابی ارگonomی برای همه واحدهای کارگاه مورد نظر انجام شود و پس از آن مراحل ذیل انجام شود.

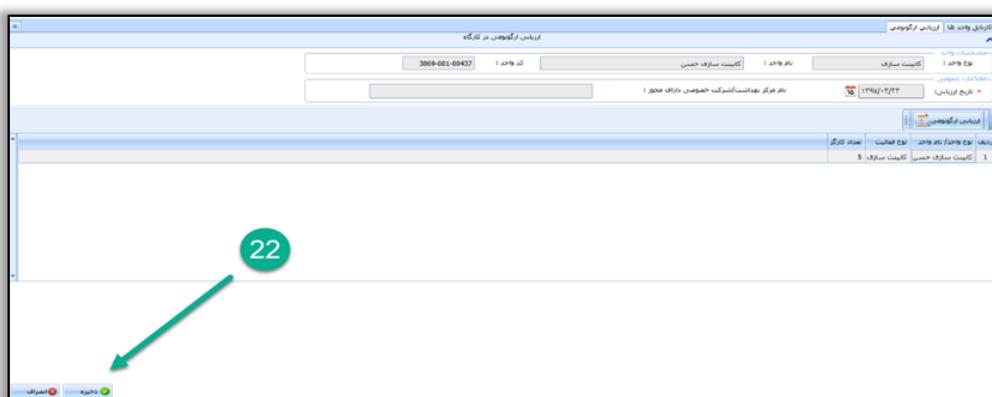
ویرایش ریسک فاکتور

در صورتی که کاربر در ورود اطلاعات مربوط به ریسک فاکتور اشتباه کرده باشد، در این مرحله و قبل از ذخیره اطلاعات می‌تواند با انتخاب ریسک فاکتور ثبت شده (۲۰) و کلیک بر روی "ویرایش ریسک فاکتور" (۲۱)، ویرایش مورد نظر را انجام دهد. در ضمن ویرایش روش ارزیابی هم در این مرحله قابل انجام است.

شکل ۶۰- ویرایش ریسک فاکتورها

پس از ثبت یا ویرایش اطلاعات مورد نظر، دکمه "ذخیره" را جهت ذخیره اطلاعات ثبت شده انتخاب نمایید (۲۲).

شکل ۶۱- ذخیره اطلاعات ثبت شده

در صفحه نمایش داده شده، اطلاعات ثبت شده را تأیید نمایید (۲۳).

شکل ۶۲ - تأیید صحت اطلاعات ثبت شده

در انتها بر روی تأیید پیام ثبت موفقیت آمیز اطلاعات ارزیابی ارگونومی کلیک کنید (۲۴).

شکل ۶۳ - تأیید ثبت موفقیت آمیز اطلاعات

- نکته ۷: روش‌های ارزیابی متناظر با ریسک فاکتورهای مختلف در جدول ذیل ارائه شده است. لازم به ذکر است که نوع روش ارزیابی با توجه به نوع کار، ایستگاه کاری و اندام درگیر در هنگام کار انتخاب می‌شود.

نوع ریسک فاکتور	روش ارزیابی
ایستگاه کار نامناسب / وضعیت بدنی نامناسب	RULA - REBA - QEC - ROSA - OWAS
بلند کردن / پایین آوردن بار	WISHA - NIOSH معادله
کشیدن بار	جداول اسنوک / کشیدن بار
هل دادن بار	جداول اسنوک / هل دادن بار
حمل بار	جداول اسنوک / حمل بار
ابزار کار نامناسب	نظر کارشناس
حرکات تکراری	نظر کارشناس

در مورد "ابزار کار نامناسب" که ارزیابی بر اساس "نظر کارشناس" ذکر شده است، کارشناس می‌بایست بر اساس بررسی موارد مورد نظر برای طراحی و استفاده از یک ابزار کار ارگونومیک، در مورد مناسب یا نامناسب بودن آن قضاوت نماید. برای اطلاعات بیشتر در این زمینه به بخش ابزار دستی در کتاب "راهنمای ارزیابی عوامل ارگونومیک محیط کار-OEL-E-9509" که از طریق آدرس:

http://markazsalamat.behdasht.gov.ir/uploads/راهنمای_ارزیابی_ارگونومی_در_محیط_کار.pdf

قابل دسترسی می‌باشد، مراجعه نمایید.

در مورد "حرکات تکراری" نیز بر اساس "نظر کارشناس" آسیب زا بودن این حرکات مشخص خواهد شد. لازم به ذکر است که کارها و وظایفی که دارای چرخه‌ای کوتاهتر از ۳۰ ثانیه می‌باشند، کارها و وظایف تکراری دانسته می‌شوند. در این زمینه سطح تکرار پر خطر بر اساس اندامهای مختلف بدن به شرح جدول زیر می‌باشد.

ناحیه / اندام بدن	تکرار در دقیقه
شانه	بیش از ۲/۵ بار
بازو / آرنج	بیش از ۱۰ بار
ساعد / مچ دست	بیش از ۱۰ بار
انگشت	بیش از ۲۰۰ بار

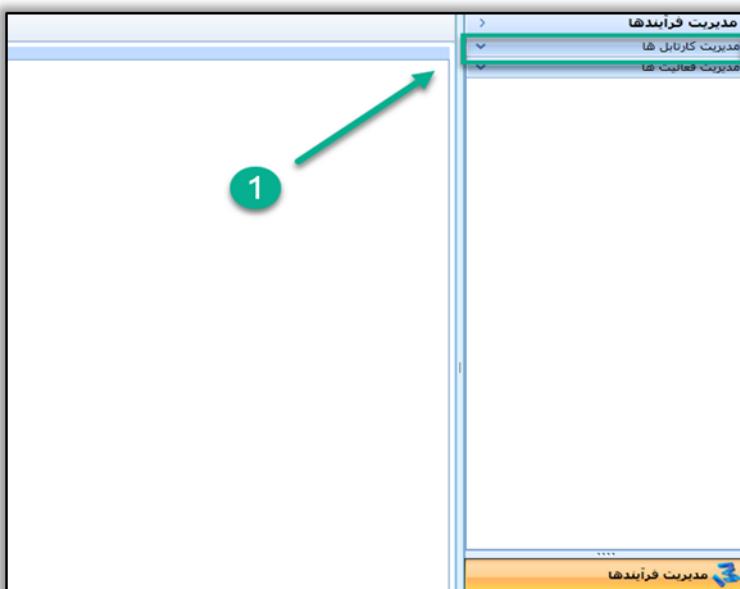
- موارد مذکور در "راهنمای ارزیابی عوامل ارگونومیک محیط کار OEL-E-9509" نیز آمده است.

بخش دوم: کارتابل ارزیابی و اصلاحات ارگونومی

در این قسمت اطلاعات ارزیابی ارگونومی که در قسمت قبل ثبت شده است قابل مشاهده و همچنین قابل حذف شدن می باشد. ثبت اقدامات اصلاحی مربوط به واحدهایی که ارزیابی ارگونومی برای آنها ثبت شده است، نیز در این بخش انجام می شود. برای مشاهده ارزیابی های ثبت شده در قسمت "ارزیابی ارگونومی"، حذف ارزیابی های ثبت شده و ثبت اطلاعات مربوط به اصلاحات ارگونومی مراحل ذیل انجام می شود:

الف- مشاهده ارزیابی های ثبت شده در قسمت ارزیابی ارگونومی

بر روی گزینه "مدیریت کارتابل ها" کلیک نمایید (۱).

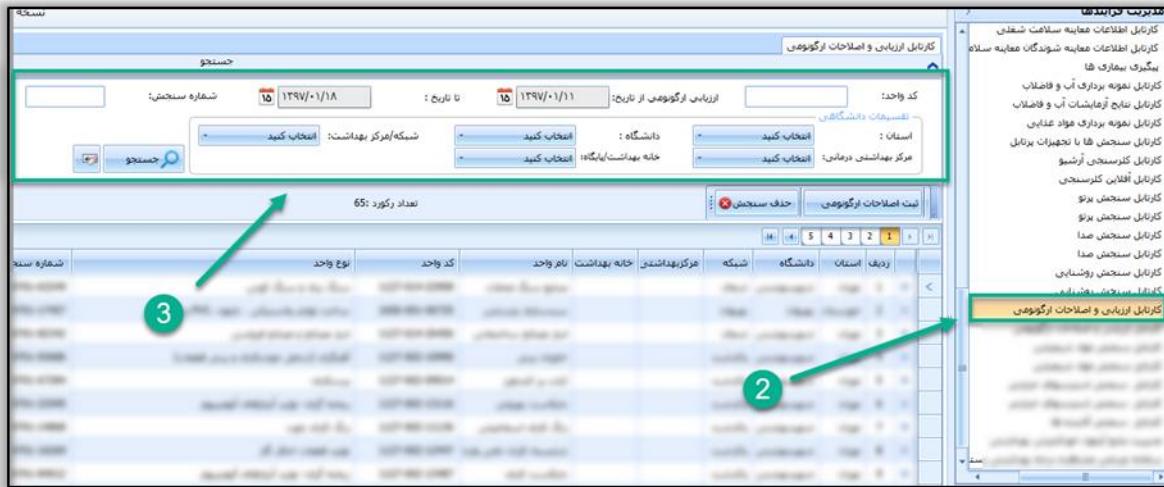

شکل ۶۴ - ورود به کارتابل ارزیابی و اصلاحات ارگونومی

بر روی "کارتابل ارزیابی و اصلاحات ارگونومی" کلیک کنید (۲) و ارزیابی انجام شده را جستجو نمایید (۳). این جستجو به چند طریق، امکان پذیر می‌باشد:

- جستجوی واحد ارزیابی شده از قسمت تقسیمات دانشگاهی
وارد نمودن کد واحد ارزیابی شده
وارد نمودن شماره سنجش انجام شده

در صورت لزوم می‌توان هنگام جستجوی ارزیابی انجام شده، بازه زمانی انجام ارزیابی را نیز تنظیم نمود.

شکل ۶۵- جستجوی ارزیابی انجام شده

سپس بر روی علامت + کنار واحد ارزیابی شده مورد نظر کلیک کرده و اطلاعات ثبت شده را مشاهده نمایید (۴).

شکل ۶۶- مشاهده ارزیابی های انجام شده

ب - حذف ارزیابی ارگونومی ثبت شده

در کارتابل "ارزیابی و اصلاحات ارگونومی"، و به وسیله فیلترهای موجود در این کارتابل، اطلاعات سنجش‌های ثبت شده را جست و جو می‌کنیم (۱)، سپس سنجش مورد نظر خود را انتخاب کرده (۲) و بر روی دکمه "حذف سنجش" کلیک می‌کنیم (۳).

شکل ۶۷- حذف سنجش های انجام شده

در صورت اطمینان از حذف سنجش مورد نظر بر روی دکمه "بله" کلیک کرده^(۴) و سپس پیام حذف موقفيت آميز اطلاعات را نيز "تایید" نمایند^(۵)

The screenshot shows the Microsoft Word ribbon with the 'Home' tab selected. The main area displays a large yellow exclamation mark icon, indicating a warning or error message. Below the ribbon, there is a status bar with the text 'Word 2010' and a small document icon.

شکل ۶۸- تایید حذف سنجش مورد نظر

• نکته ۸: حذف سنجش‌ها در "روز جاری" و توسط "کاربر ثبت کننده سنجش" امکان پذیر می‌باشد.

ج- ثبت اصلاحات ارگونومی

نکته ۹: لازم به ذکر است که اطلاعات اقدامات اصلاحی انجام شده توسط کارشناسان بهداشت حرفه ای شاغل در تشکیلات کارگاهی واحدهای کارگاهی تحت پوشش هر مرکز بهداشت و مرکز خدمات جامع سلامت بایستی در قالب "فرم گزارش اقدامات اصلاحی ریسک فاکتورهای ارگونومیکی" به آن مرکز ارسال گردد و توسط کارشناس بهداشت حرفه ای شاغل در آن مرکز در این قسمت وارد گردد. اطلاعات اقدامات اصلاحی انجام شده در شرکت های خصوصی دارای مجوز نیز با دسترسی مسؤول فنی آن شرکت وارد می شود.

واحد ارزیابی شده را انتخاب کرده (۱) و بر روی گزینه "ثبت اصلاحات ارگونومی" کلیک کنید (۲).

ردیف	کد واحد	نام واحد	نوع واحد	تعداد کارگر	نوع ریسک	تعداد کارگر	نام واحد	نوع واحد	تعداد کارگر	نوع ریسک	
1	3869-001-00262	آشپری (شامل خوشکاری و برش ظرفان)	حوضکاری جوانان	123	حوضکاری	1	2	حوضکاری	حوضکاری	123	حوضکاری
2	3869-001-00409	حوضکار مرد و طیور	حوضکاری	123	حوضکاری	2	3	حوضکاری	حوضکاری	123	حوضکاری
3	3869-001-00403	آرد ساری و برش یاک گندی	آسیاب احمدی	123	آسیاب احمدی	3	4	آرد ساری	حوضکاری	123	حوضکاری
4	3869-001-00296	تولید چاشنی آفات ساده سعدنی و قطعات صنعتی	تولیدی آریان	123	تولیدی	4	5	تولیدی آریان	حوضکاری	123	حوضکاری
5	3869-001-00362	تصاریغ چوبی - تداری (شامل عمارتی روف نه روش بیز ریک و جلا)	تداری و موسسان	123	تداری	5	6	تداری و موسسان	حوضکاری	123	حوضکاری
6	3869-001-00296	تولید چاشنی آفات ساده سعدنی و قطعات صنعتی	تولیدی آریان	123	تولیدی	6	7	تولیدی آریان	حوضکاری	123	حوضکاری
7	3869-001-00389	فرش چمن	فرش چمن	123	فرش چمن	7					

شکل ۶۹- انتخاب واحد ارزیابی شده و ورود به قسمت ثبت اصلاحات ارگونومی

در فرم نمایش داده شده واحد مورد نظر را انتخاب کرده (۳) و بر روی گزینه "اصلاحات ارگونومی" کلیک نمایید (۴).

ردیف	نام واحد	نوع واحد	تعداد کارگر	نام واحد	نوع واحد	تعداد کارگر
1	123	حوضکار مرد و طیور	123	1397/03/27	اصلاحات ارگونومی	

شکل ۷۰- انتخاب ارزیابی انجام شده و ورود به قسمت ثبت اصلاحات ارگونومی (بخش دوم)

بر روی گزینه "ثبت اصلاحات" کلیک کنید (۵).

شکل ۷۱ - دکمه ثبت اصلاحات

ثبت اطلاعات مربوط به اقدامات اصلاحی ارگونومی

اقدام اصلاحی انجام شده را انتخاب کرده (۶)، تعداد شاغلینی که این اقدام اصلاحی برایشان انجام شده است را وارد نمایید (۷) و بر روی دکمه ذخیره کلیک کنید (۸).

شکل ۷۲ - ثبت اطلاعات مربوط به اقدامات اصلاحی ارگونومی

صحت اطلاعات ثبت شده را تأیید نمایید (۹).

شکل ۷۳ - تأیید صحت اطلاعات ثبت شده

بر روی دکمه ذخیره کلیک نمایید(۱۰)

شکل ۷۴- ذخیره اصلاحات ثبت شده

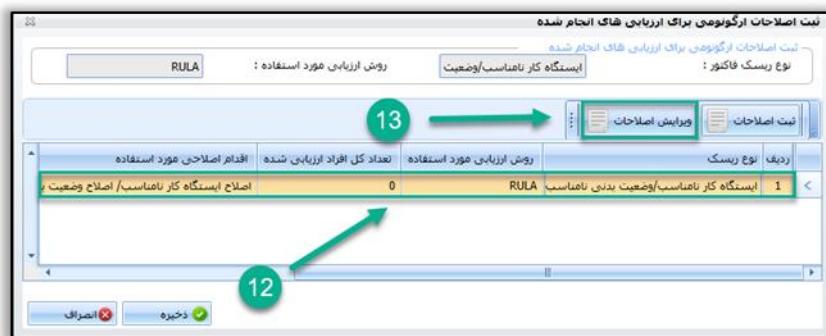
صحت اطلاعات ثبت شده را تأیید نمایید(۱۱)

شکل ۷۵- تایید صحت اطلاعات ثبت شده

ویرایش اقدام اصلاحی ثبت شده

در صورتی که کاربر در ثبت اطلاعات مربوط به اصلاحات ارگونومی اشتباه کرده باشد، در این مرحله و قبل از ذخیره اطلاعات می تواند با انتخاب اطلاعات ثبت شده مربوط به ریسک فاکتور و ارزیابی انجام شده از آن (۱۲) و کلیک بر روی "ویرایش اصلاحات" (۱۳)، ویرایش مورد نظر را انجام دهد و سپس ذخیره اطلاعات را انجام دهد.

شکل ۷۶- ویرایش اصلاحات ثبت شده

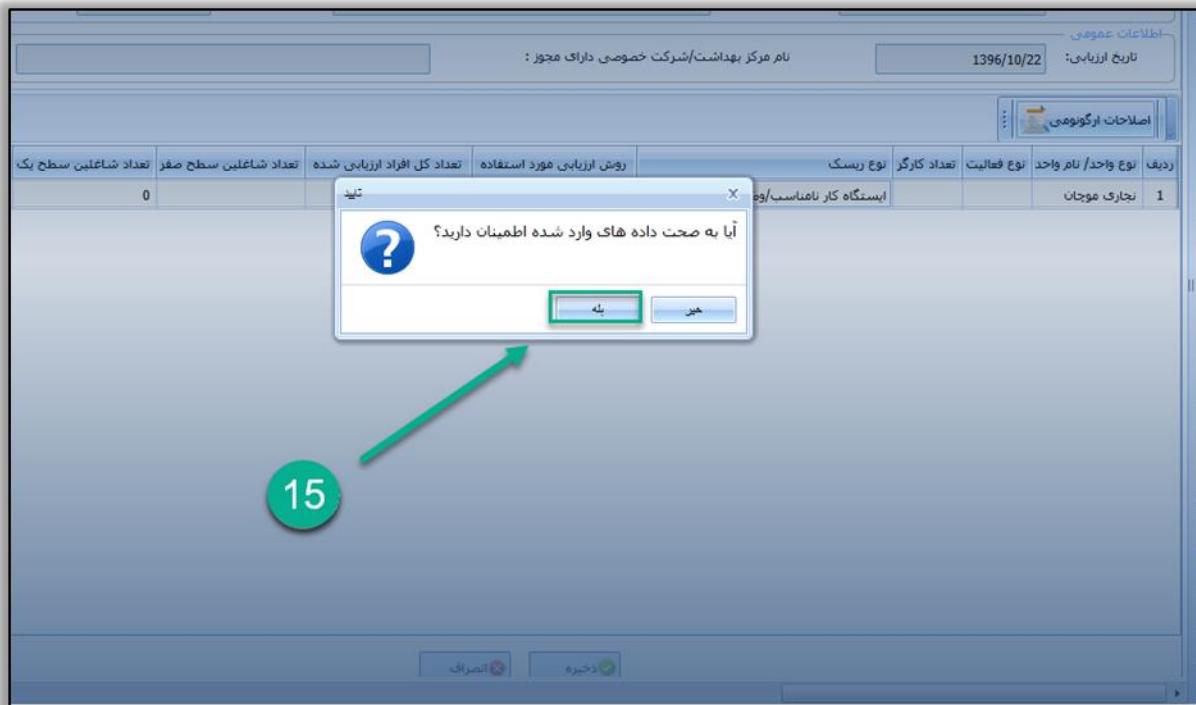
ذخیره نهایی اطلاعات مربوط به اصلاحات ارگونومی

در صورتی که کارگاه چند واحدی باشد، قبل از ذخیره نهایی اصلاحات ثبت شده می بایست برای ثبت اصلاحات ارگونومی در زیر واحدهای دیگر نیز مراحل قبل انجام شود و سپس نسبت به ذخیره نهایی اطلاعات ثبت شده اقدام نمود (۱۴).

ردیف	نوع واحد / نادر وارد	نوع تعالیت	نعداد کارگر	نوع ریسک	نعداد کل افراد ارزیابی موردن استفاده	نوزن ارزیابی موردن استفاده	نعداد کل افراد ارزیابی شده	نعداد شاغلین سطح بک	نعداد شاغلین سطح صفر	نعداد شاغلین سطح سبز	نعداد شاغلین سطح سبز	نیازمندی و کاربردیگر
1	رسیدنگی و کاربردیگر	رسیدنگی بخ	220	کشیدن بار	77	چندلی اسنوک/کشیدن بار	چندلی اسنوک/کشیدن بار					
2	نکھل و رفوگری	نهلیات نکھل و رفوگری بارجه	125	اسنستگاه کار ناقصاسب/وضعیت بدی ناقصاسب	35	RULA	اسنستگاه کار ناقصاسب/وضعیت بدی ناقصاسب					
3	نکھل و رفوگری	نهلیات نکھل و رفوگری بارجه	125	اسنستگاه کار ناقصاسب/وضعیت بدی ناقصاسب	35	ROSA	اسنستگاه کار ناقصاسب/وضعیت بدی ناقصاسب					
4	نکھل و رفوگری	نهلیات نکھل و رفوگری بارجه	125	بلند کردن/پایین آوردن بار	20	WISHA	بلند کردن/پایین آوردن بار					
5	رنگریزی	رنگ ایجاد و بارجه	32	شل دادن بار	0		چندلی اسنوک/بغل دادن					
6	بیوشای	دوخت نیاس	306	آبرار کار ناقصاسب	45		نظر کارشناسی					
7	بیوشای	دوخت نیاس	306	حمل بار	50		چندلی اسنوک/حمل بار					
8	بیوشای	دوخت نیاس	306	حرکات تکاری	15		نظر کارشناسی					
9	بالندگی	بالندگی بارجه	140	بلند کردن/پایین آوردن بار	35	NIOSH	مقادیره					

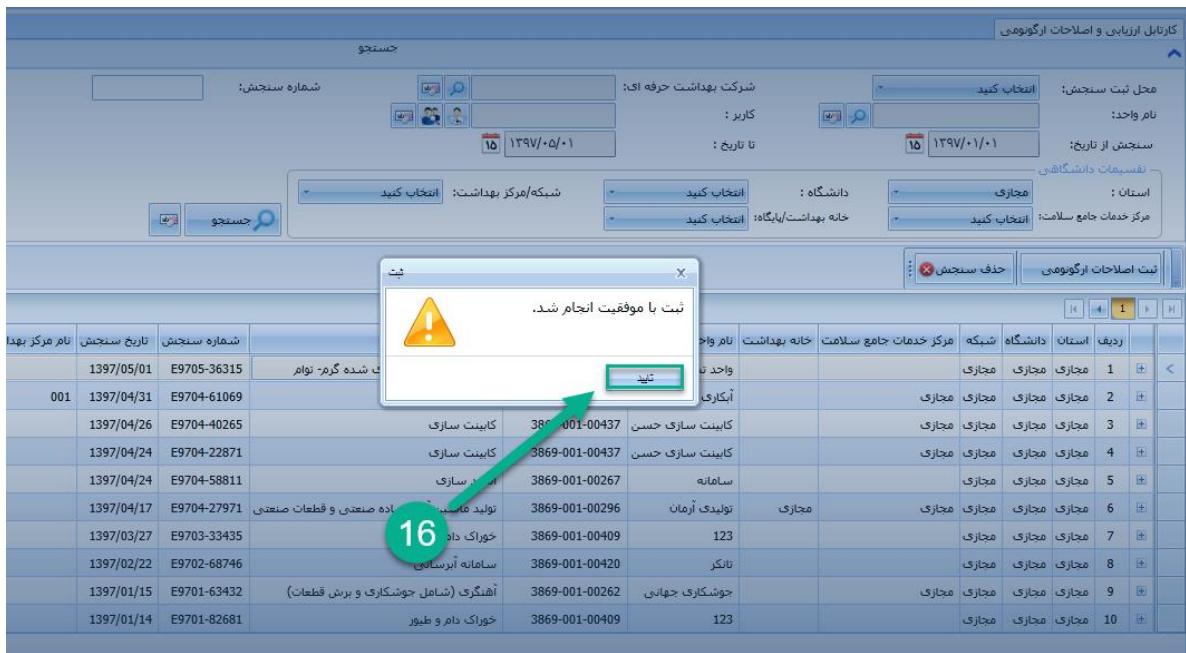
شکل ۷۷- ذخیره نهایی اصلاحات ارگونومی ثبت شده بر روی واحد و زیر واحد ها

صحت اطلاعات ثبت شده را تأیید نمایید(۱۵)

شكل ٧٨- تایید صحت اطلاعات

و در انتها پیام تأیید ثبت موفقیت آمیز اطلاعات را نیز "تأیید" نمایید (۱۶)

شکل ۷۹- تایید ثبت موفقیت آمیز اطلاعات

- **نکته ۱۰:** لازم به ذکر است در زمینه اقدامات اصلاحی ریسک فاکتورهای ارگونومیکی، در درجه اول اقدامات اصلاحی فنی- مهندسی مورد نظر می باشد و کنترلهای مدیریتی فقط زمانی اجرا می گردد که امکان اجرای اقدامات اصلاحی فنی- مهندسی وجود نداشته باشد. کنترلهای مدیریتی شامل مواردی از قبیل کاهش زمان مواجهه با ریسک فاکتور و اختصاص بقیه شیفت کار به انجام کاری با ریسک فاکتور کمتر یا بدون ریسک فاکتور، کاهش طول شیف کار یا محدود کردن اضافه کاری، گردش شغلی، وقفه های استراحت بیشتر، کاهش سرعت انجام کار و .... می باشد. یادآور می گردد در اینجا، آموزش به عنوان کنترلهای مدیریتی مدنظر نمی باشد.
- **نکته ۱۱:** ممکن است برای همه شاغلین در مواجهه با یک ریسک فاکتور، یک نوع اقدام اصلاحی به اجرا در نیامده باشد و اقدامات اصلاحی متفاوتی انجام شده باشد. با توجه به اینکه امکان انتخاب چند نوع اقدام اصلاحی برای یک ریسک فاکتور وجود دارد، لازم است تعداد شاغلین به تفکیک هر کدام از اقدامات اصلاحی انجام شده، وارد شوند.
- **نکته ۱۲:** اقدامات اصلاحی متناظر با ریسک فاکتورها به شرح ذیل می باشند:

نوع ریسک فاکتور	اقدام اصلاحی
ایستگاه کار نامناسب / وضعیت بدنه نامناسب	اصلاح ایستگاه کار نامناسب / اصلاح وضعیت بدنه نامناسب - کنترلهای مدیریتی
بلند کردن / پایین آوردن بار	کاهش وزن بار - استفاده از وسایل و تجهیزات کمکی حمل بار - مکانیزاسیون خط تولید و حذف حمل دستی بار - تغییر در شرایط حمل بار - کنترلهای مدیریتی
کشیدن بار	کاهش وزن بار - مکانیزاسیون خط تولید و حذف حمل دستی بار - تغییر در شرایط حمل بار - کنترلهای مدیریتی
هل دادن بار	کاهش وزن بار - مکانیزاسیون خط تولید و حذف حمل دستی بار - تغییر در شرایط حمل بار - کنترلهای مدیریتی
حمل بار	کاهش وزن بار - استفاده از وسایل و تجهیزات کمکی حمل بار - مکانیزاسیون خط تولید و حذف حمل دستی بار - تغییر در شرایط حمل بار - کنترلهای مدیریتی
ابزار کار نامناسب	استفاده از ابزار کار مناسب - کنترلهای مدیریتی
حرکات تکراری	کاهش حرکات تکراری - کنترلهای مدیریتی

- **نکته ۱۳:** در رابطه با آیتم "تغییر در شرایط حمل بار" لازم به ذکر است که اقداماتی که سبب کاهش و یا حذف آسیبهای ناشی از حمل بار به بدن می شوند، در این دسته قرار می گیرند. این اقدامات عبارتند از: نزدیک کردن بار به بدن، ایجاد دستگیره برای بار، بلند کردن چند نفره بار، تبدیل بلند کردن بار به پایین آوردن بار، پایین آوردن بار به حمل بار، حمل بار به کشیدن بار و کشیدن بار به هل دادن بار و ..... . البته در ارزیابی صورت گرفته پس از انجام اقدام اصلاحی باید مشخص شده باشد که این اقدام سبب اصلاح ریسک فاکتور مورد نظر شده باشد.

ثبت سنجش عوامل شیمیایی محیط کار

در سامانه جامع بازرگانی

بخش اول: سنجش شیمیایی منفرد

زمانی که ثبت اطلاعات مربوط به سنجش یک آلاینده شیمیایی که در طول یک شیفت کاری دارای تراکم های مختلفی است، در محیط کار مورد نظر باشد از این زبانه (سنجش شیمیایی منفرد) استفاده می شود.

انتخاب واحد مورد نظر

پس از ورود به سامانه جامع بازرگانی ، از کارتابل واحد ها و با استفاده از فیلتر های موجود در این بخش واحد کارگاهی مورد نظر خود را جست و جو کرده و انتخاب نمایند.

شکل ۷۹- ورود به کارتایل واحد ها انتخاب واحد مورد نظر

انتخاب و کلیک روی زیانه سنجش شیمیایی منفرد

شکل ۸۰- انتخاب دکمه مربوطه

راهنمای ثبت سنجش های حرفه ای

سالانه جامع مدیریت بازاری مرکز سلامت محیط و کار

همچنین جهت ثبت سنجش شیمیایی منفرد میتوانید بر روی واحد مورد نظر راست کلیک کرده و دکمه "سنجش شیمیایی منفرد" را انتخاب کنید.

شکل ۸۱- ورود به فرم سنجش شیمیایی منفرد (به وسیله راست کلیک)

ثبت سنجش

در فرم نمایش داده شده تاریخ سنجش را وارد نمایید و برای ثبت سنجش ، واحد یا زیر واحد های مورد نظر را انتخاب و دکمه "سنجش شیمیایی منفرد" را بزنید .

شکل ۸۲- ثبت سنجش

تمکیل اطلاعات عمومی سنجش

پس از انتخاب دکمه "سنجش مواد شیمیایی منفرد" ، و در فرم جدید اطلاعات مربوط به سنجش را وارد نمایید.

شکل ۸۳- فرم ورود اطلاعات سنجش

تاریخ نمونه برداری: تاریخ روز با کلیک کردن بر روی آیکن تقویم انتخاب می گردد.

نوع ماده شیمیایی موجود در هوا: از لیست موجود با کلیک نمودن روی علامت کوچک سمت چپ باکس مربوطه انتخاب می شود. به صورت کلی تعریف آثروس، گاز و بخار و دمه فلزی به قرار زیر می باشد:

آثروس: سوسپانسیونی از ذرات جامد یا قطرات مایع در یک گاز است. انواع آثروس ها عبارتند از: غبار، میست، دمه، لیف، دود و مه دود. آثوسها ممکن است با رفتار آثودینامیکی و محل (های) ته نشینی آنها در سیستم تنفسی انسان متمایز شوند .

گاز: ماده شیمیایی است که مولکولهای آن در فضایی که در آن محبوس شده اند مثل سیلندر یا مخزن به طور آزاد تحت شرایط دما و فشار نرمال حرکت میکند. فرض می شود که گازها هیچ شکل یا حجم معینی ندارند .

بخار: فاز گازی یک ماده شیمیایی است که در شرایط نرمال دما و فشار به شکل مایع یا جامد است. میزان بخار متصاعد شده یک ماده شیمیایی بصورت فشار بخار بیان می شود و تابعی از دما و فشار است .

دمه فلزی: عبارت است از ذرات فلزی جامد که از سطح فلز مذاب خارج شده و در هوا منتشر می شوند و اندازه ای کمتر از یک میکرون دارند .

ستجیش آلبینده های شیمیابی منفرد

مشخصات واحد	نوع واحد/ نام واحد :
دane بندگ شن و فاسه رضابی	دane بندگ شن و فاسه رضابی
اطلاعات عمومی	تاریخ نمونه برداری:
تعداد دفعات نمونه برداری جهت مواجهه شغلی فرد:	تاریخ نمونه برداری: ۱۳۹۶/۱۲/۱۹
انتخاب کنید	نوع ماده شیمیابی موجود در هوا: آتروسیل ها (درات، الیا)
روش تجزیه:	نوع نمونه گیر: ذغال فعال
نام ماده شیمیابی:	جادب سطحی
واحد ستجیش:	نام ماده شیمیابی: OEL
میزان تراکم آلبینده	TWA: OEL
میزان نمونه برداری	نوع: OEL
مدت زمان نمونه برداری	نوبت نمونه برداری: OEL
میزان	میزان: OEL
از روشنات جدید	افزودن اطلاعات جدید
حذف	حذف
ردیف	ردیف
نام ماده شیمیابی	نام ماده شیمیابی
ازرات ماده	ازرات ماده
نوع	نوع
میزان	میزان
نوبت نمونه برداری	نوبت نمونه برداری
آلبینده	آلبینده

میانگین تراکم زمانی آلبینده دریک شیفت 8 ساعته:
اقدامات کنترلی برای کاهش آلبینده های شیمیابی به میزان مجاز در واحد:
تعداد کل شاغلین در معرض عوامل شیمیابی زیان آور بین از حد مجاز در واحد:
تعداد کل شاغلین در معرض عوامل شیمیابی زیان آور در واحد که اقدامات کنترلی جهت کاهش آلبینده به میزان مجاز برایشان انجام شده:
تعداد شاغلینی که از وسائل حفاظت فردی مناسب در واحد استفاده می کنند:
انصراف

شکل ۸۴- انتخاب نوع ماده شیمیابی

تعداد دفعات نمونه برداری جهت مواجهه شغلی فرد: تعداد دفعات نمونه برداری در این باکس ثبت می شود لازم به ذکر است جهت تعیین مواجهه شغلی فرد حداقل یک نوبت و حداقل چهار نوبت نمونه برداری در این سامانه پیش بینی شده است.

بر حسب تعداد دفعات نمونه برداری عدد مربوطه در باکس نوشته می شود.

نوع نمونه گیر و روش تجزیه: از لیست موجود با کلیک نمودن روی علامت کوچک سمت چپ باکس مربوطه انتخاب می شود.

نام ماده شیمیابی: از لیست موجود با کلیک نمودن روی مربع کوچک سمت چپ باکس مربوطه نام ماده شیمیابی مورد نظر خود را جست و جو و انتخاب نمایید.

نوع OEL: در صورتیکه نوع OEL مورد استفاده در این قسمت TWA باشد، در باکس بعدی میزان TWA-OEL ماده شیمیابی انتخاب شده به همراه واحد آن توسط نرم افزار نشان داده می شود و در صورتیکه نوع STEL یا OEL گزینه C برای آن ماده شیمیابی تعریف شده باشد، باکس مربوطه فعال شده و عدد آن را نمایش می دهد و در غیر این صورت خالی خواهد ماند.

افزودن اطلاعات جدید

برای ماده شیمیایی مورد نظر پرای هر نوبت نمونه برداری باید اطلاعات داخل این پنجره تکمیل شود:

شکل ۸۵- افزودن اطلاعات جدید

نوبت نمونه برداری: از داخل باکس مربوطه انتخاب می شود.

دبی پمپ: در هر نوبت بسته به نوبت های نمونه برداری انجام شده بر حسب لیتر بر دقیقه نوشته می شود.

مدت زمان نمونه برداری: در هر نوبت بسته به نوبت های نمونه برداری انجام شده برحسب ساعت به صورت عددی نوشته می شود.

میزان تراکم آلاندہ: در هر نوبت بسته به نوبت های نمونه پردازی انجام شده به صورت عددی نوشته می، شود.

افزودن اطلاعات جدید

<input type="text"/>	: (lit/min) *	دبی بهب (lit/min) *	<input type="text"/>	* میزان تراکم آرینده :
<input type="button" value="انتخاب کنید"/>	نوبت نمونه برداری :	<input type="text"/> دقیقه <input type="text"/> ساعت	مدت زمان نمونه برداری *	
		<input type="button" value="انصراف"/>	<input type="button" value="افزودن"/>	

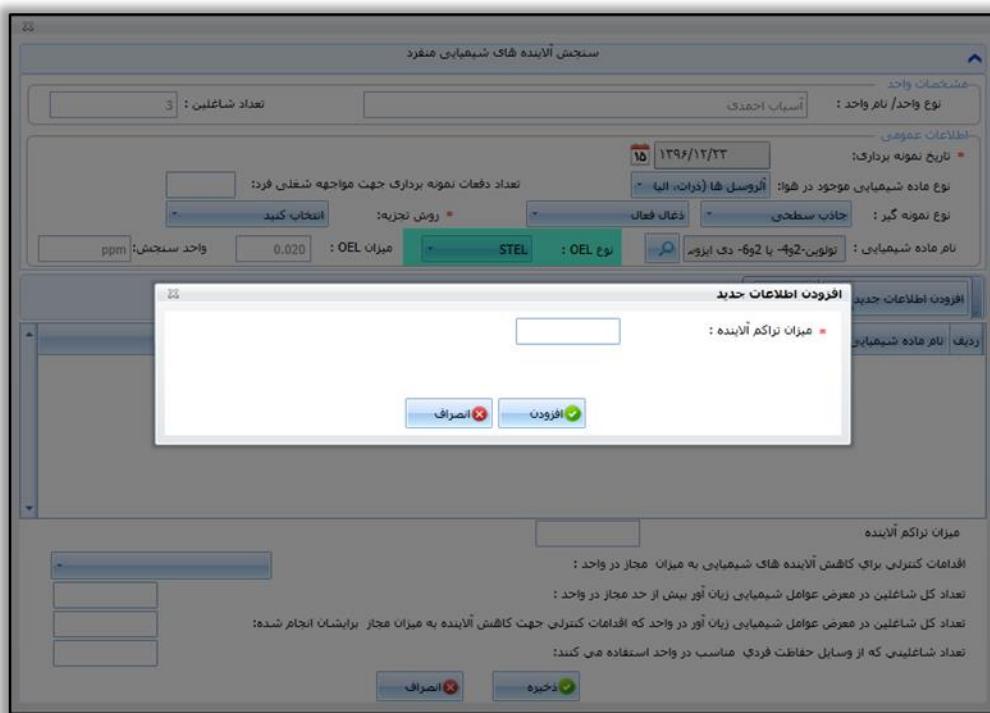
شکل ۸۶- ورود اطلاعات نمونه پردازی

نکته بسیار مهم: واحد میزان تراکم آلینده بایستی حتماً با واحد میزان OEL مندرج در صفحه اطلاعات عمومی این بخش یکی باشد. بعنوان مثال اگر ماده شیمیایی انتخاب شده آمونیاک باشد میزان OEL- TWA این ماده توسط نرم افزار ۲۵ ppm نشان داده خواهد شد لذا میزان تراکم آلینده بایستی بر حسب ppm باشد.

پس از اطمینان از صحت اطلاعات جهت اضافه شدن اطلاعات جدید دکمه "افزودن" و در غیر اینصورت دکمه "انصراف" را انتخاب کنید.

در صورت انتخاب OEL – TWA میانگین تراکم زمانی آلینده در یک شیفت 8 ساعته توسط نرم افزار نشان داده می شود. نرم افزار با مقایسه میانگین تراکم زمانی آلینده در یک شیفت 8 ساعته (باکس قبل) با حد مجاز مواجهه TWA نشان می دهد که آیا مواجهه بیش از حد مجاز است یا خیر.

تذکر مهم: اگر نوع OEL (حدود مجاز شغلی STEL یا C انتخاب شود، در قسمت افزودن ماده شیمیایی باکس مدت زمان نمونه برداری غیرفعال شده و فقط باکس میزان تراکم آلینده ثبت میشود و مقدار آن با OEL-C یا OEL-STEL سنجیده می شود.

شکل ۸۷ - فرم افزودن اطلاعات در OEL-C یا OEL-STEL

پس از افزودن اطلاعات مورد نظر اطلاعات مربوط به اقدامات کنترلی و تعداد شاغلین را وارد کرده و در نهایت برای ثبت نهایی دکمه ذخیره را بزنید.

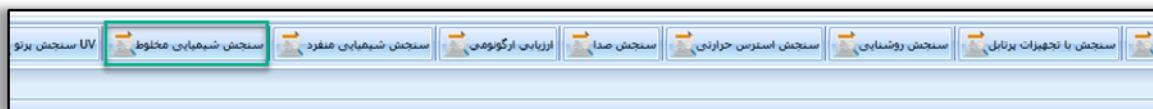
شکل ۸۹- ثبت اقدامات کنترلی و ذخیره نهایی

بخش دوم: سنجش شیمیایی مخلوط

در صورت وجود داشتن چندین ماده شیمیایی در محیط کار ، جهت ثبت اطلاعات از دکمه سنجش شیمیایی مخلوط استفاده می نماییم، در ادامه نحوه ثبت سنجش شیمیایی مخلوط در سامانه جامع بازاری تشریح می شود.

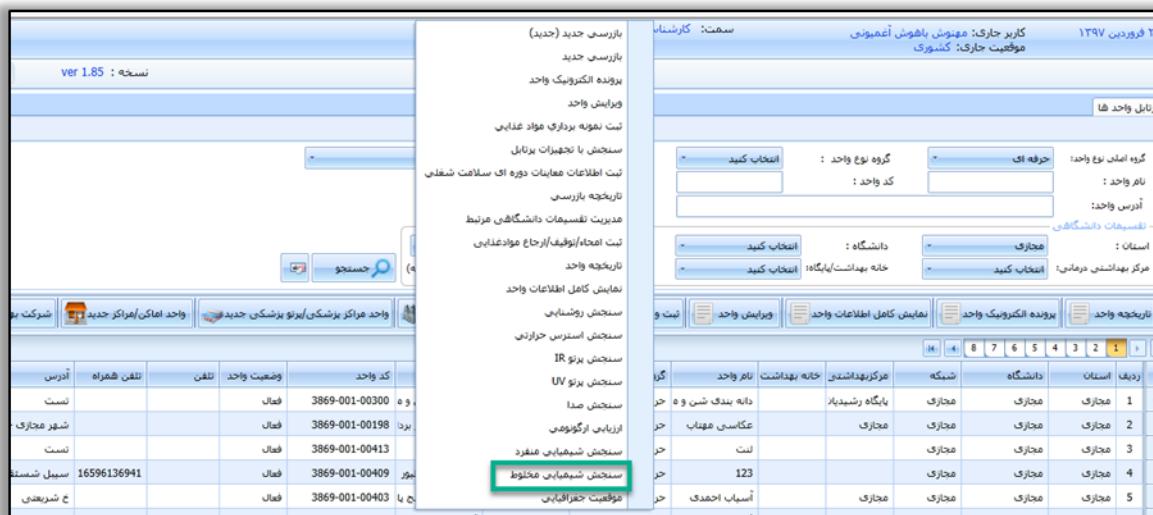
انتخاب واحد مورد نظر

پس از ورود به سامانه جامع بازاری ، از کارتابل واحد ها و با استفاده از فیلتر های موجود در این بخش واحد کارگاهی مورد نظر خود را جست و جو کرده و انتخاب نمایید.
انتخاب و کلیک روی زبانه سنجش شیمیایی مخلوط

شکل ۸۸- دکمه ثبت سنجش شیمیایی مخلوط

همچنین جهت ثبت سنجش شیمیایی مخلوط میتوانید بر روی واحد مورد نظر راست کلیک کرده و دکمه " سنجش شیمیایی مخلوط " را انتخاب کنید .

شکل ۸۹- ورود به فرم ثبت سنجش شیمیایی مخلوط (به وسیله راست کلیک)

راهنمای ثبت سنجش‌های حرفه‌ای

ثبت سنجش

در فرم نمایش داده شده تاریخ سنجش را وارد نمایید و برای ثبت سنجش، واحد یا زیر واحد های مورد نظر را انتخاب و دکمه "سنجش شیمیایی مخلوط" را بزنید.

شکل ۹۰- ثبت سنحش، شمیاب، مخلوط ب روی واحد

تکمیل اطلاعات عمومی سنجش

پس از انتخاب دکمه "سنجهش مواد شیمیایی مخلوط" ، و در فرم جدید اطلاعات مربوط به سنجهش را وارد نمایید.

سنجیش مواد شمیمیابی مخلوط

نوع واحد / نام واحد:	مشخصات واحد	
داده بندی شن و ماسه رضایی	دانه بندی شن و ماسه رضایی	
نوع واحد / نام واحد:	نوع واحد / نام واحد:	
نوع ماده شمیمیابی موجود در هوا:	نوع ماده شمیمیابی موجود در هوا:	
نحوه توزیع برداری:	نحوه توزیع برداری:	
تاریخ توزیع برداری:	تاریخ توزیع برداری:	
نحوه توزیع گیر:	نحوه توزیع گیر:	
جاذب سطحی	جاذب سطحی	
ذغال فعال	ذغال فعال	
آنرویسل ها (درا، الیا)	آنرویسل ها (درا، الیا)	
تعداد دفعات نمونه برداری جهت مواجهه شنیدن فرد:	تعداد دفعات نمونه برداری جهت مواجهه شنیدن فرد:	
انتخاب کنید	انتخاب کنید	
<input type="button" value="افزودن ماده شمیمیابی"/> <input type="button" value="حذف"/>		
<input type="button" value="ردیف نام ماده شمیمیابی"/> <input type="button" value="ردیف الزرات ماده شمیمیابی"/> <input type="button" value="ردیف میزان تراکم زمانی آلبینده (TWA)"/>		
<input type="button" value="ردیف نوع ماده شمیمیابی"/> <input type="button" value="ردیف میزان تراکم زمانی آلبینده (TWA)"/>		
<input type="button" value="ردیف OEL میزان تراکم زمانی آلبینده (TWA)"/>		
<input type="button" value="ردیف OEL میزان تراکم زمانی آلبینده (TWA)"/>		
<input type="button" value="ردیف OEL میزان تراکم زمانی آلبینده (TWA)"/>		
<input type="button" value="ردیف میزان تراکم زمانی آلبینده (TWA)"/>		

شکل ۹۱- ورود اطلاعات سنجش

افزودن ماده شیمیایی جدید

برای ماده شیمیایی مورد نظر برای هر نوبت نمونه برداری باید اطلاعات داخل این پنجره تکمیل شود:

شکل ۹۲ - افزودن ماده شیمیایی جدید

پس از افزودن اطلاعات مورد نظر اطلاعات مربوط به اقدامات کنترلی و تعداد شاغلین را وارد کرده و در نهایت برای ثبت نهایی دکمه ذخیره را بزنید.

شکل ۹۳ - افزودن اقدامات کنترلی

نکته مهم : حذف سنجش ها در "روز جاری" و توسط "کاربر ثبت کننده سنجش" امکان پذیر میباشد.